

Ἐρευνα

Η ΕΡΕΥΝΑ ΙΔΡΥΘΗ
ΤΩ 1901 ΕΝ ΟΞΦΟΡ-
ΔΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ.
ΑΦΟΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΕ-
ΞΗΓΗΣΙΝ ΤΩΝ ΝΟ-
ΜΩΝ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ

Κοινωνιολογία Ἀνθρωπισμὸς Μυχιολογικαὶ Ἐπιστήμαι.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΤΥΩΣΙΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑ-
ΚΤΗΡΟΣ ΕΝΤΕΤΘΕΝ
ΔΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩ-
ΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚ-
ΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΝ.

ΤΟΜ. Δ΄.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ, 1909.

ΤΕΥΧ. Θ΄.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Λαμβάνομεν συχνά ἐπιστολάς τὰς ὁποίας ἀναγινώσκομεν μὲ ζῶηρον ἐνδιαφέρον, καὶ οὐχ ὀσπανίως ἐπωφελοῦμεθα τῶν ἐν αὐταῖς νύξων καὶ ὑποθηκῶν, οὐδέποτε δὲ ἀμελοῦμεν τὸ περιεχόμενον των. Οὐκ ὀλίγον ἐπομένως μᾶς στενοχωρεῖ τὸ γεγονός ὅτι στερούμεθα τοῦ απαιτουμένου χρόνου ὅπως ἀπαντῶμεν πρὸς τοὺς φίλους ἐπιστέλλοντας. Ἐπειγόμεθα ὁμῶς νὰ τοὺς διαβεβαιώσωμεν ὅτι καίτοι δὲν ἀπαντῶμεν δι' ἐπιστολῆς, ἀπαντῶμεν νοερώς, καὶ ἡ ἐπικοινωνία πάντοτε ὑπάρχει. Ἐυελπιστοῦμεν ὅτι ἡ σιωπὴ μας, τὴν ὁποίαν πάντοτε προκαλοῦσι ποικίλαι φροντίδες, οὐδέποτε θὰ παρεξηγηθῇ οὔτε θὰ ἱμποδίσῃ τοὺς φίλους ἡμῶν ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς γράψωσιν ὅσακις ἔχουσιν τι ἄξιον ἀνακοινώσεως.

Ἐξ Ἀδριανουπόλεως καὶ ἀπὸ 26 Αὐγούστου γράφουσιν ἡμῖν τὰ ἐπόμενα.

Τὸ Σύνταγμα ὅπερ τόσων ἐλπίδων ἐπλήρωσε τὰς καρδίας τῶν λαῶν τῆς Τουρκίας, ἀπεδείχθη πολιτικὸν τέχνασμα ὁμάδος τινὸς ἧτις δὲν συνετάχθη μετὰ τῶν νόμων τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος. Ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ψευδοῦς συνταγματικῶν βίου ἐδημιουργήθησαν θανατηφόρα ρεύματα μίσους παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Τουρκίας. Δὲν ὁμιλῶ ὡς Ἕλληνα, οὔτε ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων. Ἐπικαλοῦμαι τὸν ἀνθρωπισμὸν τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν λαῶν τῆς Γῆς. Τὸ ζήτημα δὲν εἶνε ἀπλῶς ἑλληνικόν, ἢ ἀρμενικόν ἢ βουλγαρικόν, ἢ τουρκικόν, ἀλλὰ εἶνε ζήτημα ἀνθρώπινον. Τὸ τουρκικὸν ἔθνος ἀθεῖται εἰς φρικώδης ὠμότητος, καὶ ἐὰν δὲν ληφθῇ φροντίς ἐγκαίρως, ἡ ἀνθρωπότης θὰ θρηνήσῃ νέα θύματα—θύματα εἰς τὴν φιλανθίαν μιᾶς τάξεως. Ὅχι ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων λαῶν πάσχει ὁ τουρκικὸς διότι ἐγκατελείφθη ἀμαθῆς, καὶ δι' οὐδενὸς εἰρηνικοῦ αἰσθήματος τρέφεται ἡ ψυχὴ του. Οἱ ὁδηγοὶ τῆς δημοσίας γνώμης ἐν Τουρκίᾳ δὲν εὐρίσκονται εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των, καὶ ἐπιδρῶσιν ὀλεθρίως. Ἡ ὑπηρεσία ἦν νῦν ἀπεκδέχεται ὁ ἀνθρωπισμὸς εἶνε ἡ ἀμερόληπτος μέριμνα τῆς Εὐρώπης ὑπὲρ τῶν λαῶν τῆς Τουρκίας, ἧτις πρὸς τὴν ἀναζωπυρήσει τῶν παθῶν εἶνε γεωργικῶς στεῖρα, ὡς ἐκ τῆς ἀστοργίας τῶν κυβερνητῶν της.

Ἐν τῇ Review of Reviews ὁ κ. Stead γράφων περὶ τῆς ἐν Τουρκίᾳ καταστάσεως λέγει. “Ἐὰν ἡ Ἀγγλία ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε δυσμενῆς πρὸς τὴν Τουρκίαν, ὑπῆρξε δυσμενῆς ὄχι διότι ἡ Τουρκία εἶνε ἀντι-χριστιανική, ἀλλὰ διότι ἡ κυβέρνησις τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐφάνη ἀντι-ἀν-

θρωπιστική. Εἶνε δὲ χρήσιμον καὶ οὐσιῶδες ἵνα ἐντυπωθῇ εἰς τὰς διανοίας τῶν νῦν κυβερνῶντων τὴν Τουρκίαν, καὶ ἡ ἐξῆς προσέτι ἀλήθεια, ὅτι καλῶς θὰ πράξωσι νὰ μὴ ἐπιμένωσι θέλοντες νὰ κυβερνώσι λαοὺς μὴ θέλοντας νὰ κυβερνῶνται ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως. Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωσιν ὅτι ἡ Κρήτη μόνον ψιλῶ ὀνόματι τελεῖ ὑπὸ τουρκικὴν ἐπικυριαρχίαν, καὶ θὰ ἦτο συμφέρον τῆς Τουρκίας νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀξιώσεως ταύτης διότι τοιαῦται ἐξαρτήσεις ὡς ἡ τῆς Κρήτης δὲν δύνανται παρὰ νὰ εἶνε πηγαὶ ἀδυναμίας, οὐδέποτε δυνάμεως, διὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν. Κυβέρνα μὲ τὴν συναίνεσιν τῶν κυβερνωμένων εἶνε ἀξίωμα πολὺ προτιμώτερον τοῦ ἀξιώματος κυβέρνα διὰ τοῦ ξίφους.”

Ζοφεράν εἰκόνα περὶ τῶν μελλουσῶν ἐκβάσεων ἐν Τουρκίᾳ δίδει ὁ κ. Δίλλων γράφων ἐν τῇ Συγχρόνῃ Ἐπιθεωρήσει τοῦ Λονδίνου. Ἡ ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία, λέγει, σήμερον ἰθύνεται ὑπὸ σουλτάνου ὅστις εἶνε ἀπλοῦν κόσμημα, ἢ εἶδωλον. Ἡ ὄλη ἐξουσία ὑποτίθεται συγκεντρωμένη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον εἶνε τέλειον ἐξηρητημένον ἀπὸ τὴν Βουλῆν, ἡ ὁποία εἶνε προσιτὴ εἰς ξένους ἐπιδράσεις, ἀκριβῶς ὅπως ἦτο καὶ ἡ Βουλὴ τῆς Πολωνίας, εἶνε δὲ ἡ τουρκικὴ Βουλὴ καθ' ὀλοκληρίαν ὑποτεταγμένη εἰς τὸ Μυστικὸν Κομιτᾶτον. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ καθ' ἣν ἐγένετο ἡ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐφοδος, τὸ Μυστικὸν Κομιτᾶτον εἶνε ὡσεὶ γύψος ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ κεραμέως Μαχμούτ Σεφκέτ Πασᾶ, ὅστις ἰθύνει τὰς τύχας τοῦ ἔθνους, ἐξαρτώμενος μόνον ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν πραιτωριανῶν του. Τί εἶδους πολίτευμα εἶνε τὸ ὀθωμανικὸν ἀφίνω εἰς τοὺς διπλωμάτας νὰ ἀποφανθῶσιν, ἐγὼ μόνον σταθμίζω κατὰ πόσον εἶνε βιώσιμον. Τὸ νέον καθεστὸς ἔχει πολλὰς ἐλλείψεις. Ὅσα ἐβλέπομεν καὶ ἠκούομεν ἤδη καὶ ἐλέγχομεν ἢ ἐπιδρῶσιν ἐν τῇ Τουρκίᾳ, ὅσα βλέπομεν καὶ ἠκούομεν ἐν τῇ Ἑλλάδι, αἰματοχυσίαι, αἰθρησιαι, ἀεινεκῶς ἐφιστῶσι τὴν προσοχὴν μας. Ἐἰ δὲ μοι σαυλμασνικὸς φανατισμὸς, ἀπὸ τὸν ὁποίου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀποχωρήσῃ τις οὔτε κἂν κατὰ φαντασίαν τὰς ὁμάδας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων τὰς στυγεράς φάσεις, ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς Εὐρώπῃ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀβδουλ Καμίτ.

Ο ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.

Πεισματώδης μάχη μεταξύ τῆς πλουτοκρατίας καὶ τῶν ἐργατικῶν τάξεων συνάπτεται ἐν Ἀγγλίᾳ περὶ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμόν. Ὁ χαρακτήρ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου εἶνε ἀλαθῆτως σοσιαλιστικὸς καὶ εἶνε γεγονὸς μεγίστης σημασίας ὅτι ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἠσθάνθη τὸν σφυγμὸν τοῦ λαοῦ δικαιούντα αὐτὴν νὰ προβῆ εἰς τόσῳ ἐπαναστατικὸν προϋπολογισμόν. Ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ, προσέτι θὰ εἶνε κατόρθωμα σπουδαίως μέλλον νὰ ἀυξήσῃ τὴν δύναμιν τοῦ φιλελευθέρου κόμματος, ὅπερ τόσῳ ἀποφασιστικῶς ἐπέδόθη εἰς τὴν πραγματικῶν πραγμάτων ἐπισημάνει εἰρηκτικῶς ἐπαναστάσεως. Τὸ συντηρητικὸν κόμμα βασιζέται ἐπὶ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἐπὶ τῆς καταργήσεως τῆς ἐλευθερεμπορείας, καὶ κατέβαλεν ὑπερανθρώπους ἀγῶνας πρὸς τοῦτο, ἀποβλέπον εἰς τὴν εὐρεσίαν πηγῶν δημοσίας προσόδου. Ἡ ἔλευσις τῶν φιλελευθέρων εἰς τὴν ἐξουσίαν, τῆ βοηθείᾳ τῶν σοσιαλιστῶν, ἐματαίωσε κατὰ μέγα μέρος τοὺς ἀγῶνας τῶν συντηρητικῶν πρὸς κατάργησιν τῆς ἐλευθερεμπορείας. Ἡδὴ ὁ προϋπολογισμὸς ἐντελῶς ἐθρυμμάτισε τὰς ἐλπίδας τῶν διότι ἀπεκάλυψεν εἰς τὸ ἔθνος νέας πηγὰς δημοσίας προσόδου, καθιστώσας περιττὴν τὴν κατάργησιν θεσμοῦ μεθ' οὗ εἶνε τόσῳ συνδεδεμένη ἢ νεωτέρα ἀγγλικὴ ἱστορία. Αἱ πηγὰς δημοσίας προσόδου ἃς ὁ προϋπολογισμὸς ἀποκαλύπτει θὰ καταστῶσιν ἀναποδράστως, τὰ μάλιστα γόνιμοι λίαν προσεχῶς, ἂν μὴ καὶ ἀμέσως. Ὁ περιλίλητος λοιπὸν οὗτος προϋπολογισμὸς ὄχι μόνον εἶνε ἰσχυρὸν ὄργανον κοινωνικῆς ἀναμορφώσεως, καὶ τρόπος ἰκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ἀλλ' εἶνε καὶ σχέδιον διοικονομήσεως τῶν δημοσίων ἀπαιτήσεων ἐπὶ πολλὰ ἔτη τόσον ἀφθόνως, ὥστε νὰ καθιστᾷ τὴν καταφυγὴν εἰς τὸ προστατευτικὸν σύστημα ὅλως περιττὴν. Τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶνε ὅτι συλλαμβάνει τὸν πλούσιον, ἀλλ' ἀφίνει τὸν ἀπλοῦτον ἀνενόχλητον· διευθύνεται πρὸς τὸν ἀποθνήσκοντα πλούσιον καὶ ἀπαιτεῖ παρὰ τῆς κληρονομίας μεγάλην μερίδα· εὐρίσκει τὸν γαιοκτήμονα, καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ πληρώσῃ μέγα μέρος τῶν εἰσοδημάτων του. Πάντες οὗτοι ἐξανίστανται, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἀπαντᾷ: "Εἰς ποῖον λοιπὸν νὰ ἀποταθῶ; Τὸ ἔθνος ἔχει ἀνάγκην προσόδου, καὶ εἶνε ἀπαίτησις τοῦ ἔθνους ν' ἀποταθῶ πρὸς σᾶς." Ἐν τούτοις εἰσὶ καὶ ἐκ τῶν πλουσίων οὐκ ὀλίγοι ὑποστηρίζοντες τὸν προϋπολογισμόν, σεβόμενοι τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἔθνους. Ὁ Καρνέγης, ὅστις εἶνε ὁ πλουσιώτερος ἄγγλος, συνηγορεῖ ὑπὲρ φόρου ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν προοδευτικῶς φθάνοντα εἰς τὸ ἡμισυ τῆς ὅλης κληρονομίας τοῦ ἑκατομμυριούχου. Οἱ καταδικάζοντες τὸν προϋπολογισμόν, χαρακτηρίζουσιν αὐτὸν ὡς μέθοδον δημεύσεως τῆς περιουσίας τῶν πολὺ πλουσίων καὶ μέμφονται τὴν κυβέρνησιν ὡς ἀσπασθεῖσαν

τὰς ἀρχὰς τοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἐλπίζουσι διὰ τούτου ὅτι τὸ ἔθνος θὰ ἀναχαιτισθῆ, ἀλλὰ τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι τὴν σήμερον ἡ ἰδέα τῆς δημεύσεως τῆς περιουσίας τῶν πολὺ πλουσίων, καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν σοσιαλιστῶν δὲν ἠχοῦσι κακῶς εἰς τὰ ὦτα τοῦ ἀγγλικοῦ ἔθνους. Ἰὰ σημεῖα τῆς τάσεως ταύτης εἶχον διακρίνει πρὸ εἴκοσι δύο ἐτῶν, καὶ τὰ ὑπέδειξα γράφων ἐν Ἀθήναις τὰς σελίδας τοῦ "Ἀρδην, καὶ ἐφιστῶν, ματαίως, τὴν προσοχὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα τῶν καιρῶν.

ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΕΡΒΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ.

"Ἄρθρον τῆς κυρίας Δώρας.

Ἡ Ἰλλυρικὴ Χερσόνησος ἀναστατοῦται τακτικῶς ἀνὰ πᾶσαν τριακονταετίαν. Ἡ βερολίνειος Συνθήκη εἶνε ὑπεύθυνος διὰ τὴν σημερινὴν ἀναστάτωση, διότι ἐνῶ δῆθεν διευθύνει τὰ πρῶγματα πρὸς ὄφελος τῶν λαῶν τοῦ Αἴμου, πράγματι παρέβλεψεν—ἴσως ἐπίτηδες—πάντας τοὺς ἐθνικοὺς τῶν πόθους καὶ τὴν κατανομήν τῶν φυλῶν. "Ὅταν δὲ εἰς τῶν λαῶν τούτων πιεζόμενος ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐκτραχυνθῆ διὰ τὸ ἀφόρητον αὐτῶν, αἱ ἐφημερίδες τῆς Ἑσπερίας ἀγανακτοῦσι κατὰ τῶν "ταραξιῶν καὶ διακυβευτῶν τῆς εἰρήνης." Καθ' ὅλην τὴν λήξασαν ὀκταετίαν περιηγήθη ἐτησίως τὸ δυτικὸν ἡμισυ τῆς Ἰλλυρικῆς Χερσονήσου, καὶ βαθμηδὸν κατώρθωσα νὰ ἐμβαθύνω εἰς ὅλας τὰς ἕριδας σέρβων καὶ ἀλβανῶν. Ἡ ἐντύπωσις ἦν ἐμόρφωσα εἶνε ὅτι ἡ διευθέτησις τῆς ἐδαφικῆς διανομῆς φαίνεται ὡσανεὶ ἐσχεδιάσθη μετὰ τὴν πρόθεσιν ὅπως ἐπὶ τοσοῦτον ἐξασθενήσῃ ἑκάτερα φυλὴ ὥστε νὰ πέσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Αὐστρίας· καὶ ὅτι ἡ Αὐστρία καθ' ὅλην τὴν διαρρεύσασαν ἑκτοτε τριακονταετίαν ἀκαμάτως καὶ ἀνηθίμως εἰργάζετο ὅπως ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν τούτον. "Ἐλθωμεν εἰς τὰ σύνορα. Οἱ ἔρζεγοβίνιοι εἶνε φυλὴ ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῆ κατὰ πάντα ὡς ταυτιζομένη μετὰ τοὺς μαυροβουνίους. Τὸ Μαυροβούνιον ἀπετελέσθη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ φυλᾶς τῆς Βοσνίας καὶ τῆς Ἑρζεγοβίνης προσφυγούσας ἐκεῖ εἰς τὰ ὄρη καὶ κοτορθωσάσας νὰ διατηρήσωσιν ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τῶν τούρκων. Τῷ 1876 οἱ ἔρζεγοβίνιοι ἐξηγέρθησαν, καὶ ὁ ἀγὼν περὶ ἐλευθερίας ὃν διεξήγαγον ὑπῆρξεν ἡρωϊκὸς ὅσον οἰοσδήποτε ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Αὕτη δὲ ἡ ἐξέγερσις ἦτο ἡ ἀνάψασα τὸν ῥωσο-τουρκικὸν πόλεμον. Πρωτίστως εἰς τοὺς ἔρζεγοβινίους ὀφείλεται οἰαδήποτε τότε ἀπελευθέρωσις χριστιανικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Ἐάν ποτε λαὸς κατέκτησε τὴν ἐλευθερίαν του, ὁ λαὸς αὐτὸς εἶνε οἱ ἔρζεγοβίνιοι. Καὶ ὅμως πῶς ἡμείφθη ὁ ἀγὼν τῶν; Ὁ ἡρωϊκὸς αὐτὸς λαὸς παρεδόθη εἰς ἀλλόφυλον καὶ μισητὴν διοίκησιν—τὴν τῆς Αὐστρίας. Οὐδὲν θὰ δυναθῆ ποτὲ νὰ σβέσῃ τὸ μῖσος τῶν ἔρζεγοβινίων κατὰ τοῦ αὐστριακοῦ ζυγοῦ. Ὅμοια στοιχεῖα μίσους

ἔδημιούργησαν αἱ Δυνάμεις παραδοῦσαι ἄλβανικὰς χώρας εἰς τὸ Μαυροβούνιον. Αἱ Δυνάμεις ἐπρότιμησαν νὰ ἐκφοβίσωσι καὶ πιέσωσι μικρὸν καὶ ἀνυπεράσπιστον λαὸν—τοὺς ἄλβανούς—παρὰ νὰ στερήσωσι τὴν Αὐστρίαν τῶν ἀδίκων λαφύρων της. Οὕτω διετήρησαν ἄσβεστον τὸ μῖσος μεταξὺ σλάβων καὶ ἄλβανῶν, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν φόνων ἔκτοτε ὡς ἐκ τῆς ἰστούχου μεθοριακῆς γραμμῆς, εἶνε ἴσος πρὸς τὸν ἀριθμὸν φόνων ἐν ἐνὶ πολέμῳ. Ἀληθῶς, ὡς παραστατικῶς ἐλέγχθη ἡ μεθοριακὴ γραμμὴ πλέει εἰς τὰ αἷμα. Δυσκολεύομαι νὰ πιστεύσω ὅτι οἱ χαράζαντες αὐτὴν ἐν Βερολίνῳ εἶχον τόσῳ παχυλὴν ἀμάθειαν τῶν πραγμάτων. Μόνον πόθος αἱματοχυσίας καὶ φυλετικῶν μίσους ἐξηγεῖ αὐτὴν τὴν ἐξόρμησιν τοῦ ἄλβανοῦ κατὰ τοῦ σλάβου καὶ τοῦ σλάβου κατὰ τοῦ αὐστριακοῦ. Ἐὰν οἱ ὀριοθέται τοῦ Βερολίνου ἐπόθουν ἢ διεννοοῦντο τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σερβικοῦ ἔθνους, τὸ πρόδηλον καὶ μόνον πρᾶγμα ὅπερ ἔδει νὰ πράξωσι ἦτο νὰ συνδέσωσιν τὴν χώραν του μὲ τὸ Σαντζάκιον τοῦ Νοβιπαζάρ καὶ νὰ δώσωσιν εἰς τὴν εὐφορὸν γῆν τῶν σέρβων τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξάγῃ τὰ ἐμπορεύματά της διὰ τοῦ Μαυροβουνίου καὶ τῆς Σπιτσας. Τὸ Βερολίνον ἐκέλευσε νὰ ἀφεθῇ διὰ τὴν Αὐστρίαν ὁδός, δι' ἧς νὰ διέρχεται, φαίνεται. Καὶ ἡ Εὐρώπη σήμερον ἐκπλησσομένη διότι ἡ Αὐστρία πρᾶγματι σκοπεύει νὰ διέρχεται. Τὸ παραδοξώτατον δὲ εἶνε ὅτι ἐδόθη εἰς τὴν Αὐστρίαν τὸ δικαίωμα νὰ τηρῇ μέγαν στρατὸν εἰς τὸ Σαντζάκ "ὅπως φρουρῇ τὰ βοσνιακὰ σύνορα" ὡσανεὶ ἡ Γερμανία ἐτήρει στρατὸν ἐν Γαλλίᾳ "ὅπως φρουρῇ τὴν Ἀλσατίαν." Τερατωδεστέραν διαρρυθμίσιν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ φαντασθῇ τις. Οὐδὲν ἄπορον ὅτι διηνεκῶς πολλοὶ αὐστριακοὶ στρατιῶται μετὰ ἀπερίσκεπτον περίπατον, γίνονται ἄφαντοι. Ἡ διαρρυθμίσιν αὕτη ἐντελῶς παρέλυσε τὴν τε Σερβίαν καὶ τὸ Μαυροβούνιον, ἡ δὲ Αὐστρία δὲν ὠκνησε νὰ πειραθῇ τὸν στραγγαλισμὸν ἐκατέρας ὡς προπαρασκευὴν καταπόσεως. Ἡ Αὐστρία δὲν τὸ κρύπτει, ἀλλὰ τὸ ὁμολογεῖ ὅτι ἀποβλέπει εἰς τὴν κατὰ τῆσιν τῶν σέρβων μέχρι οὐ καταστῶσιν ἀνίσχυροι. Οὐδέποτε θὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐνωθῶσι καὶ οὕτω καταστῶσιν ἰσχυροί. Ἡ Σερβία δὲν ἔχει διέξοδον πρὸς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην εἰμὴ διὰ τῆς Αὐστρίας. Ἐπὶ τουρκικοῦ ἐδάφους πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἐκεῖθεν διὰ θαλάσσης, εἶνε ἡ μόνη ἄλλη διέξοδος, μακρὰ καὶ βραδεῖα. Πλειστάκις ἡ Αὐστρία ἔχει φράζει τὰ σερβικὰ σύνορα, καὶ κατ' οὐσίαν πολιορκήσει τὴν χώραν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον, ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα ἐξαναγκάσῃ τὸ τάλαν μικρὸν κράτος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς ἰταμὴν τινα αὐστριακὴν ἀπαίτησιν, οὐδέποτε δὲ ἀφίνει νὰ διαφύγῃ εὐκαιρία ὅπως δυσφημῆσιν τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα τῶν σέρβων. Τὰ ἐφημεριδογραφικὰ πρακτορεῖα κυκλοφοροῦν ἀπαισίας φήμας ἐν τῇ ἐλπίδι νὰ μὴ τολμήσῃ τις νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν τόπον καὶ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ἐξ ἄλλου ἐπισκέπτονται τὴν χώραν διηνεκῶς αὐστριακοὶ ὑποκινηταὶ ἐρεθίζοντες τὸν λαὸν εἰς ἐπανάστασιν. Ἐν Μαυροβουνίῳ γνωρίζω καλῶς ὅτι συμβαίνει τοῦτο διότι συχνὰ ἤκουσα τοὺς δῆθεν ἐμπόρους αὐστριακοὺς εἰς ἀγροτικὰ ξενοδοχεῖα ἀναπτύσσοντας εὐγλώττως τὰς κακίας τῆς μαυροβουνιωτικῆς κυβερνήσεως καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ ἐπιδαψιλεύει ἡ Αὐστρία. Ἦκουσα καὶ ἕνα αὐστριακὸν ὑποπρόξενον ὁμιλοῦντα εἰς ἄγγλους περιηγητὰς καὶ δυσφημοῦντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου καὶ τῆς οἰκογενείας του. Ἡ ἀπροσδόκητος ἐν Τουρκίᾳ μεταβολὴ ἀνεχαίτισε τὰς αὐστριακὰς ράδιουργίας, ἀλλὰ τὰς ἀνεχαίτισε προσωρινῶς μόνον, ἐκτὸς ἐὰν ληφθῇ πρόνοια περὶ ματαιώσεως αὐτῶν.

Ἀφοῦ ἡ Αὐστρία προσεπάθησε νὰ ἐξαναγκάσῃ τοὺς ἐκτραχυνθέντας σέρβους πρὸ τινῶν μηνῶν νὰ κηρύξωσι πόλεμον, κατόπιον προσεπάθησε, καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐξερεθίσῃ τοὺς ἄλβανούς νὰ πολεμήσωσι κατὰ τῶν τούρκων ἢ κατὰ τῶν μαυροβουνίων—δὲν τὴν μέλει τίς κατὰ τινος πολεμεί ἄρκει κ' ἄποιος ν' ἀρχίσῃ τὸν χορὸν" καὶ δόσῃ εἰς αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπέμβῃ "ὅπως ἀποκαταστήσῃ τὴν εἰρήνην," τοῦθ' ὅπερ, ἐννοεῖται, θὰ ἀπῆται στρατὸν κατοχῆς. Εἰς τοὺς ἄλβανούς λέγει ὅτι θὰ τοὺς βοηθήσῃ ἄρκει ν' ἀρχίσουν. Τὰ αὐστριακὰ σχέδια εἰσὶν εὐρύτατα καὶ περιλαμβάνουσι τὴν ὅλην Ἀλβανίαν. Πρέπει τις νὰ περιηγηθῇ τὴν χώραν ἵνα ἀντιληφθῇ ὅλα μυθώδη ποσὰ ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἐλπίδι νὰ ἀγορασθῶσιν αἱ συμπάθειαι τοῦ λαοῦ. Πρέπει νὰ μεταβῇ τις ἐκεῖ ἵνα ἀντιληφθῇ τὸ πολύπλοκον σύμπλεγμα τῆς αὐστριακῆς ράδιουργίας. Ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν Ἀλβανίᾳ τελεῖ ὑπὸ τὴν αὐστριακὴν προστασίαν, ἐπιχορήγησιν καὶ διεύθυνσιν. Ἀποτελεῖ δὲ πεδίου ράδιουργιῶν μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας, αἵτινες ἀμφότεραι δωροδοκοῦσι καὶ ἐκφαυλίζουσι τὸν λαὸν μεγάλως ἐπιβραδύνουσαι οὕτω τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν πολιτισμὸν αὐτοῦ. Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἄλβανικοῦ ἔθνους καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πιέσεως τῶν θελώντων νὰ τὸ ἀπορροφήσωσιν εἶνε σκοπὸς ἄξιος σπουδαίας ἐπιδιώξεως. Οὔτε τοὺς ἀνεγνώρισεν οὔτε τοὺς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ Βερολίνον, ἀλλ' εἰς μελλούσας διαρρυθμίσεις ἢ φωνὴ τῶν ἄλβανῶν δέου νὰ γίνῃ ἀκουστή. Οἱ ἄλβανοὶ εἰσὶν οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς χώρας, ἦν κατ' ἄρχοντες πρὸ τῆς ἐλεύσεως τῶν σέρβων καὶ τῶν βουλγάρων. Οἱ σέρβοι δὲν εἶχον ἐγκαταστήσῃ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, ἡ δὲ βουλγαρικὴ εἰσβολὴ ἐπῆλθεν ἔτι βραδύτερον. Βούλγαροι καὶ σέρβοι ἐκ περιτροπῆς συνέπηξαν αὐτοκρατορίαν δεσπόσασαν τῶν βαλκανικῶν λαῶν, ἐκατέρα δὲ αὐτοκρατορία ἐκ περιτροπῆς ἢ σερβικὴ πρῶτον, ἢ βουλγαρικὴ ἔπειτα, κατέρρευσεν εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δημιουργοῦ της. Ἀμφότεραι ἐκ περιτροπῆς ἤρξαν σχεδὸν ὅλης τῆς Ἀλβανίας ἐπὶ βραχὺν χρόνον, ἀλλὰ τὰ σύνορα αὐτῶν

ἦσαν λίαν κυμαινόμενα, καὶ λίαν πρόσκαιρα ἢ ὥστε νὰ ληφθῶσιν ὡς προηγούμενα νέας διευθετήσεως. Ὅταν ἀμφότεραι ἀνετράπησαν καὶ ἠκρωτηριάσθησαν ὑπὸ τοῦ Τούρκου, τότε ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα τοῦ Ἄλβανου. Ἀπὸ τοῦ 1389, ἡ ἄλβανικὴ φυλὴ ἤρξατο στερρῶς νὰ ἀποκτᾷ ἰσχύν, διηνεκῶς ὠθοῦσα τοὺς σέρβους πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ τέλος ἀναγκασθέντας νὰ ζητήσωσι τῷ 1690 τὴν αὐστριακὴν προστασίαν, καὶ μεταναστεύσαντας πρὸς βορρᾶν. Τὰς κενωθείσας χώρας, κατὰ μέγα μέρος, ὤκισαν αὐθις οἱ ἀπόγονοὶ τῶν ἠρχικῶν κατοίκων, δηλαδὴ οἱ ἄλβανοί. Αὐταὶ αἱ χώραι εἶνε αἱ ὑπὸ τῶν σέρβων μὲν καλούμεναι περιπαθῶς Παλαιὰ Σερβία ὑπὸ τῶν ἄλβανῶν δὲ μὲ ἴσον δικαίωμα Παλαιὰ Ἰλλυρία. Ἡ ἀγρία ἐχθρότης μεταξὺ τῶν δύο φυλῶν ἐνεκα τοῦ ἐδάφους τούτου εἶνε πηγὴ ἀδυναμίας εἰς ἀμφοτέρας, καὶ καθιστᾷ εὐχερестέραν τὴν εἰσέλασιν ξένου εἰσβολέως. Ἄν μόνον κατῶρθον νὰ προέλθουν εἰς συνεννόησιν περὶ τούτου, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπελεύσῃ πάντα ἐπιδραμεῖα, ἀλλὰ τοιαύτη συνεννόησις φαίνεται ἀκατάρθως. Οὔτε ὁ σερβικὸς λαὸς οὔτε ὁ ἄλβανικὸς φαίνονται εὐχόμενοι τὴν εὐδοκίμησιν τοῦ Τουρκικοῦ Συντάγματος, εἶνε δὲ ἀμφίβολον ἂν τὸ νέον καθεστὸς ἐν Τουρκίᾳ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρὸν. Θὰ ἦτο ἐπομένως εὐχῆς ἔργον ἵνα καὶ ἄλλαι Δυνάμεις, πλὴν τῆς Αὐστρίας, ἐτοιμασθῶσιν εἰς δρᾶσιν ἅμα ἐπέλθῃ ἡ κρίσις. Εὐκταῖον προσέτι εἶνε ἵνα εἰς προσεχεῖς ὀροθετικὰς διαρρυθμίσεις ληφθῶσιν ὅπως οὖν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ λαοί, οἱ μάλιστα πάντων ἐνδιαφερόμενοι, καὶ ἐρευνηθῶσιν ἐπὶ τόπου πᾶσαι αἱ περιστάσεις ἐπιμελῶς.

Ο ΔΙΑΜΕΣΟΣ* ΚΑΡΑΝΤΣΙΝΗΣ.

* Ἄρθρον τοῦ ἡμετέρου ἰταλοῦ συνεργάτου.

Ἡ ἐν Λονδίνῳ Ἑταιρεία τῶν Ψυχικῶν Ἐρευνῶν προσεκάλεσεν τὸν περιώνυμον ἰταλὸν ὅστις εἶνε εἰς τῶν ἰσχυροτέρων Διαμέσων τοῦ κόσμου. Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς εἰρημένης ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας, ὁ Καραντσίνης θὰ καταρτίσῃ σειρὰν συνεδριῶν, ἧς τὰ φαινόμενα θὰ παρακολουθήσῃ καὶ θὰ χρονογραφήσῃ μετὰ πάσης ἐπιμελείας καὶ αὐστηρότητος ἐπιτροπῇ συγκειμένη ἐκ τῶν γνωστοτέρων ἐπιστημόνων. Ὁ Φραγγίσκος Καραντσίνης εἶνε Ῥωμαῖος, περὶ αὐτοῦ δὲ ἐπανελημμένως ἠσχολήθησαν ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ τῆς Ἀγγλίας τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας. Ἐγεννήθη τῷ 1863, νεαρὸς δὲ ἀπολέσας τὴν μητέρα του καὶ μετ' αὐτῆς τὴν περιουσίαν του, ἐπάλαισε κατὰ τῆς ἀνάγκης, διαδοχικῶς δὲ ἐπεζήτησε τὸν ἄρτον ἀπὸ τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ θαλαμηπόλου, τοῦ ζωγράφου, καὶ τοῦ ἠθοποιοῦ. Σήμερον εἶνε ἄριστος φωτογράφος, καὶ τρέφει πολυμελῆ οἰκογένειαν. Εἶνε ἀξιοσημείωτος φυσιογνωμία. Μικρόσωμος, ξανθὸς καὶ ὑγιής, μὲ ὀφθαλμοὺς φωσφορίζοντας ὡσεὶ γαλῆς.

* Διὰ τὴν ἑννοίαν τῆς λέξεως ταύτης ἴδε ΕΡΕΥΝΗΣΤΗΜ. Β'. σελ. 26, 27.

Τὸ νευρικὸν τοῦ σύστημα φαίνεται εἰς ἀέναον δόνησιν. Εἶνε εὐφραδῆς καὶ ζωηρὸς, μὲ μεγάλην μνήμην, ἰσχυρὰν φαντασίαν, ἀλλὰ μικρὰν παιδεύσιν. Τὸ ἦθος του εἶνε ὑπερήφανον, ἐντιμον, φερέπονον, φιλόστοργον, καὶ αἰσθηματικόν.

Αἱ μυχιολογικαὶ δυνάμεις τοῦ Καραντσίνη ἀνεκαλύφθησαν τυχαίως πρὸ ἑξαετίας, καὶ ἔκτοτε ἀνεπτύχθησαν τόσον ὥστε ἡ φήμη του εἶνε παγκόσμιος. Ἐκ τῶν πολυαριθμῶν συνεδριῶν ἧς κατήρτισεν ἐν διαφόροις χώραις εἰδικῆς μνείας ἀξίαι εἰσὶν αἱ ἐν Ῥώμῃ παρὰ τῷ βαρῶνῳ. Ἐρᾶρδτ, καθ' ἧς παρέστησαν ἐπιστήμονες, δημοσιολόγοι, διπλωμάται, πολιτευταί, ἰατροί, δικηγόροι, καλλιτέχναι κλπ. Τὰ σημαντικώτερα τῶν παραχθέντων φαινομένων ἐν ταῖς συνεδρίασι ταύταις, ἀνελύθησαν ἤδη ἐν τῷ περιοδικῷ τῶν ψυχικῶν Ἐπιστημῶν ὅπερ ἐδημοσίευσεν καὶ φωτοτυπικὰς εἰκόνας. Ἐν μιᾷ συνεδρίᾳ ὁ Καραντσίνης ἐκράτειτο στερεῶς ὑπὸ τοῦ δουκὸς Καρδινάλη καὶ τοῦ βουλευτοῦ Βενέτη οἵτινες καθίστων οὕτω πᾶσαν κίνησιν αὐτοῦ ἀδύνατον. Ἐντούτοις πάντες ἔμειναν ἐκπληκτοὶ ἰδόντες ὅτι ὁ ὑπενδύτης του ἀφ' ἑαυτοῦ ἀφῆρέθη, ἄνευ ὀρατῶν χειρῶν, καὶ ἐξετινάχθη εἰς τὸ ἄκρον τῆς αἰθούσης. Ἐν ἑτέρᾳ συνεδρίᾳ, ἐνῶ ἡ ἀπόλυτος ἀκίνησις τοῦ διαμέσου ἐξησφαλίσθη καθ' ὅμοιον τρόπον, μία σφαῖρα ἐκ καουτσούκ, ἣτις εἶχε τοποθετηθῆ ἐπὶ ἐπίπλου εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν κειμένου, ἐπήδησε τρεῖς ἐνώπιον ἐνὸς τῶν συνεδρευόντων καὶ εἶτα ἐνώπιον ἐνὸς ἄλλου· προσέτι τραπέζιον στρογγύλον ἔσθη ἐπὶ ἐνὸς τῶν τριῶν ποδῶν του ἀφοῦ ἐτέθη ἐπὶ τῆς τραπέζης περίξ τῆς ὁποίας ἐκάθηντο οἱ πειραματιζόμενοι, καὶ εἶτα αἰωρηθὲν ἄνω τῶν κεφαλῶν των ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θέσιν του. Μετ' ὀλίγον ἐπανέλαβε τὴν αὐτὴν περιουσίαν. Σχετικῶς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο φαινόμενον ὁ διευθυντὴς τῆς "Ἐφημερίδος τῆς Ἰταλίας" κ. Μοννότης ὅστις ἦτο ἐκ τῶν συνεδρευόντων τῇ ἑσπέρᾳ ἐκείνῃ, ἔγραψεν ὅτι τοῦ ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν ἡ περίεργος νευρικότης ἣν ἔδειξε τὸ ῥηθὲν τραπέζιον καθ' ὅλον τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς συνεδρίας. Ἐφαίνεται ὡσεὶ ὑφιστάμενοι σεισμούς, πρῶγματι δὲ ἔπεσε καὶ ἀνεσηκώθη πλέον ἢ ἅπαξ, ἐντελῶς μόνον. Αἰφνης ἐξετέλεσε μίαν ἀπότομον κίνησιν, ἀποφασιστικὴν, ὡσανεὶ ἐνεφορεῖτο ὑπὸ θελήσεως, διήλθεν ὀπισθεν τῆς καρέκλας τοῦ κρατοῦντος τὸν Διάμεσον, ὀπισθεν τῆς τοῦ Μοννότη, ἀνερριχήθη πρῶτον ἐπὶ τῶν ὤμων εἶτα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐτοποθέτησεν ἑαυτὸ ὀρθιον ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ἐπὶ τῆς μεγάλης τραπέζης. Ὁ Μοννότης παρατηρεῖ ὅτι ἄνθρωπος καθήμενος εἰς τὴν θέσιν τοῦ Καραντσίνη, καὶ ἐὰν ἀκομῆ εἶχε τὰς χεῖρας ἐλευθέρως (ὁ Καραντσίνης τὰς εἶχεν ἐν ἀναγκαστικῇ ἀκίνησίᾳ) δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τὸ τραπέζιον κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. Τὸ φαινόμενον παρήχθη ὑπὸ ἐρυθρὸν φῶς, αἱ δὲ ληφθεῖσαι φωτογραφίαι ἀποκλείουσι τέλος τὴν ὑπόθεσιν

τῆς συλλήβδην παρακρύνσεως τῶν πειραματιζομένων. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 31 Ἰουνίου 1908, εἰς ἠλεκτρικὸς λαμπτήρ ἀνήφθη αὐτομάτως καὶ κατόπιν ἐσβέσθη, καθ' ὃν χρόνον ὁ Καραντσίνης, ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ κομβίον τοῦ λαμπτήρος ἐκρατεῖτο κατὰ τρόπον ὅστις καθίστα ἀπολύτως ἀδύνατον πᾶσαν κίνησιν εἴτε τῆς χειρός, εἴτε τοῦ βραχίονος εἴτε τοῦ ποδὸς αὐτοῦ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 18ης Σεπτεμβρίου, βιολίον ὄπερ ἦτο τοποθετημένον εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν Διάμεσον, αἴφνης αἰωρεῖται εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἀρχίζει νὰ χορεύῃ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 10 Νοεμβρίου, τὸ αὐτὸ βιολίον ἐκρουσεν ἀφ' ἑαυτοῦ ἤχους τινάς, εἶτα δὲ ἀπὸ τῆς θέσεώς του μετεκινήθη εἰς τὰς χεῖρας τῆς κομήσσης Μαζαλόττη μίᾳ τῶν πειραματιζομένων. Μικρὸν τύμπανον ὄπερ ἔκειτο πλησίον εἰς τὸ τετράχορδον, ἤχησε καὶ αὐτό, κατόπιν δὲ ἔρριψεν ἑαυτὸ ἐπὶ τῆς μεγάλης τραπέζης. Τὸ αὐτὸ ῥητέον περὶ σάλπυγγος, ἧς τὴν ἐναέριον μετανίστευσιν ἀπὸ τῆς θέσεως ἔνθα ἔκειτο, εἰς τὴν μεγάλην τράπεζαν, ἀπέτύπωσε ἡ φωτογραφικὴ μηχανή. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 16 τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου φωτειναὶ σφαῖραι ἐχόρευον περίξ τῶν συνεδρευόντων καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Διαμέσου. Ἀκολούθως ἐφάνη μία χεὶρ φωτεινὴ, ἐξ ἧς ἐφαίνοντο ἐκφεύγουσαι φλόγες. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23 Ἰουνίου 1908, καθ' ἣν ἐσπύρησαν ἄνθη πρὸ τῶν γονάτων τῆς δεσποινίδος Τρεβιζάνη, ὁ Διάμεσος ἐζήτησε νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ φωτογραφικὴ μηχανή διότι ἐπεφάνη τὴν στιγμὴν ἐκείνην μορφὴ ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος. Ἡ μηχανὴ διεπιστεύθη εἰς τὸν Βενέτην, ἀφοῦ προηγουμένως ἡ πλάξ καὶ ἡ ὄλη συσκευὴ ἐπανειλημμένως μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς φωτογραφήσεως ἐξητάσθησαν λεπτομερῶς. Αἴφνης ἡ μορφὴ κατέστη φωτεινὴ καὶ αὐθωρεῖ ἐφωτογραφήθη. Ἀμέσως ἡ πλάξ ἀνεπτύχθη ἐπὶ παρουσίᾳ ἀπάντων τῶν συνεδρευόντων, καὶ ἡ εἰκὼν παρίστα μορφὴν ὡχρὰν με χαρακτηριστικὰ ὄχι εὐδιάκριτα. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 18 Δεκεμβρίου, τὸ βιολίον ἐκλείσθη ἐντὸς κιβωτίου κυκλιδωτοῦ, τεθέντος εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν Διάμεσον. Ἡ κλεὶς τοῦ κιβωτίου ἦτο ἐπὶ τῆς μεγάλης τραπέζης εἰς ἀπόστασιν δύο μέτρων ἀπὸ τὸν Διάμεσον. Τὸ κιβώτιον μετεφέρθη ἐπὶ τῆς Τραπέζης καὶ τὸ βιολίον ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ μόνον ἐνῶ τὸ κιβώτιον διέμεινε κλειστὸν καὶ ἀπολύτως ἄθικτον. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρήχθη ἄνευ οἰασδήποτε ἀνθρωπίνης ἐπαφῆς, ἄνευ θορύβου, καὶ εἰς φῶς ἐπαρκὲς ὅπως ὅλοι οἱ πειραματιζόμενοι βλέπωσι καθαρῶς.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 12 τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου, μικρὸν τύμπανον μετηνέχθη ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀπὸ μακρᾶς ἀποστάσεως, ὅπως ἀφ' ἑαυτοῦ. Ὁ Διάμεσος, ὅστις τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ὑπέφερε δεινῶς, παρεκάλεσε ν' ἀναφθῇ τὸ φῶς. Ἀναφθέντος τοῦ φωτός, πάντες ἔμειναν ἐκπληκτοὶ

ιδόντες ἐπὶ τοῦ τυμπάνου γεγραμμένας τὰς ἐξῆς λατινικὰς λέξεις: Qui credit in Deum et vitam aeternam salvus erit. Ὁ ξυλάνθραξ δι' οὐ ἐγράφησαν αἱ λέξεις αὗται δὲν ἦτο πλησίον τοῦ τυμπάνου, ἀλλὰ λίαν μακρὰν (εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ εὐρυτάτου atelier τοῦ βαρῶνου Ἐράρδτ) ἐπὶ ἐπίπλου ἔνθα εὐρέθη, ὡσανεὶ μηδεὶς τὸ ἔθιξε. Καὶ ἄλλαι φράσεις ἐγράφησαν κατὰ τὰς διαφόρους συνεδρίας ἐπὶ λευκῶν πινακίων, ἐπὶ τούτῳ μαυρισθέντων πρὶν διὰ τοῦ καπνοῦ ἀνημμένου κηρίου. Ἐπὶ ἐνὸς τῶν πινακίων ἐγράφησαν ἐσπέραν τινα αἱ λέξεις fra roco, καὶ ἰχνογραφήθη ἀνθρώπινος σκελετός. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ κ. Δομένικος Γκιανίνης ὅστις ἦτο εἰς τῶν συνεδρευόντων τῇ ἐσπέρῃ ἐκείνῃ, ἀπέθανεν. Ἐπὶ τῶν πυθμένων τῶν εἰρημένων πινακίων καλυφθέντων ὑπὸ ποτηρίου, εὐρέθησαν παραδοξιώτατα σχέδια, λέξεις ἐν τῇ ἰταλικῇ γλώσσῃ, ἐν τῇ λατινικῇ, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ, καὶ ἐν τῇ γεοελληνικῇ ἐπίσης δὲ καὶ ἐν γλώσσαις ἀγνώστοις ὁμοιοζούσαις τοὺς ἀραβικοὺς χαρακτήρας. Τὰ πινακία ταῦτα ἦσαν τοποθετημένα ὀπισθεν τοῦ Διαμέσου, πρὸς τοὺς ὄμους τοῦ δηλαδή, καὶ εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μέτρου. Ὁ Καραντσίνης δὲν γνωρίζει οὔτε λατινικὰ οὔτε ἑλληνικά. Ἄλλ' ὁ εἰρημένος συντάκτης τῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἰταλίας λέγει ὅτι δὲν ἔχει σημασίαν τὸ ὅτι ὁ Καραντσίνης ἀγνοεῖ τὰς γλώσσας ταύτας διότι ἂν ἤθελε νὰ φενακίσῃ, ἠδύνατο νὰ μάθῃ μηχανικῶς τοὺς χαρακτήρας. Ναι, ἀλλὰ πῶς ἠδύνατο ὁ Καραντσίνης νὰ γράψῃ, στερεῶς κρατούμενος ὑπὸ δύο ἀνδρῶν; Ἐννοεῖται οἱ ταχυδακτυλοουργοὶ κατορθοῦνσι πολλὰ θαυμάσια, ἀλλ' ἔχουσι ὀλόκληρον διασκευὴν σκηνῆς πρὸς τοῦτο καὶ εἶνε ἐντελῶς ἐλεύθεροι εἰς τὰς κινήσεις των, ἐνῶ ὁ Διάμεσος ἐπετηρεῖτο κατὰ τρόπον μηδεμίαν ὑπεκφυγὴν ἐπιτρέποντα, καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ἀπάντων. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συνεδρίας ὀφείλει νὰ κάθεται, καὶ νὰ εἶνε ὀρατὸς πανταχόθεν τοῖς πᾶσι. Τὸ φαινόμενον τῆς γραφῆς ἐπὶ τῶν πινακίων προαγγέλλεται σχεδὸν πάντοτε ὑπὸ παρατεταμένου κωδωνισμοῦ τῶν καλυπτόντων αὐτὰ ποτηρίων, τοῦθ' ὄπερ κατ' ἀνάγκην ἐφιστᾷ εἰδικὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου καὶ ἐπαυξάνει τὴν ἐπαγρύπνησιν τῶν πειραματιζομένων. Ἴδου μία ἀπόδειξις ἀπλή καὶ εὐκολοῦς: Ἄς καθίσῃ τις ἐνώπιον μίᾳς τραπέζης, μεταξὺ δύο προσώπων κρατούντων στερεῶς τὰς χεῖρας του καὶ τοὺς πόδας του, καὶ ἄς γράψῃ τι εἰς τὸν πυθμένα πινακίου ἐστεγασμένου ὑπὸ ποτηρίου καὶ τοποθετημένου ὀπισθεν τῶν ὄμων του, εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μέτρου! Τίς διατίθεται νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην; ἔρωτᾷ ὁ Μονότης, καὶ ἐπιλέγει: "Διισθάνομαι ἐν πάσῃ συνειδήσει, ὅτι δικαιούμαι νὰ ἐπαναλάβω ὅτι, ἐξαιρουμένης περιπτώσεως καθ' ἣν θὰ ἦτο δυνατόν τὸ ἀπίστευτον, ἦτοι ὀριστικὴ κατηγορία τῶν δύο ἐλεγκτῶν τοῦ Καραντσίνη ἐπὶ ἀπάτη καὶ

συνεννοήσει, τὸ γεγονός τῶν γραφῶν τούτων εἶνε ἀναμφισβήτητον, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα φαινόμενα εἶνε ὁμῶς ἤττον τῶν ἄλλων εὐεξήγητον, καθόσον ἡ σημερινὴ Ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ φυσικὴν τινα δύναμιν, ἱκανὴν νὰ μεταδίδῃ ἰχνογραφήματα καὶ νὰ γρίψῃ σκέψεις, ἀξιώματα κλπ." Τὸ δυνατόν ἀπίτης καὶ συνεννοήσεως τῶν δύο ἐλεγκτῶν μετὰ τοῦ Καραντσίνη ἀποκλείεται. Οἱ ἐλεγκταὶ ἀλλίσσουν ὄχι μόνον εἰς ἐκάστην συνεδρίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτῆς συνεδρίας, ὡς ἐξίγεται ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν. Ἐὰν ὑποθεθῆ, ἤδη, ὅτι τρεῖς ἢ τέσσαρες τῶν πειραματιζομένων (οἵτινες, ἄλλως, ἐποίκιλον ἀπὸ συνεδρίας εἰς συνεδρίαν) ἠδυνήθησαν νὰ προέλθωσιν εἰς συμπαιγνίαν μετὰ τοῦ Καραντσίνη, δὲν εἶνε ὁμῶς παραδεκτὸν ὅτι θὰ ἦτο ποτὲ δυνατόν νὰ προέλθωσιν εἰς συμπαιγνίαν ἄνδρες οἱ ὁδοῦ Καρδιουλῆς, ὁ βαρώνος Βίλγερ, ὁ κόμης Βιβλαρῆς, ὁ δούξ Μύντζερ, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ῥώμης, κ. Μίλησις, ὁ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης κ. Σχίλλερ, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ψυχολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Παρισίων κ. Γιουριέβιτς, ὁ Ἐπίτιμος Γραμματεὺς τῆς Ἐταιρείας τῶν ψυχικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Λονδίνου κ. Φήλδινγ, ὁ πρέσβυς τῆς Κούβας κ. Πεδρόζο, ὁ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Μητσόπουλος, ὁ συντάκτης τοῦ Journal Officiel κ. Καμίλλος Γκουμόν, ὁ διευθυντὴς τοῦ νομικοῦ τμήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἰταλίας, δικηγόρος κ. Βονέλλης, ὁ γλύπτης κ. Σχιφουνιέ, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι. Ἐπὶ τίνι, ἄλλως τε, τέλει οὗτοι θὰ διετίθεντο νὰ συνομύσωσιν πρὸς τὸσω χυδαίαν καὶ ἐπαίσχυντον φενάκην χωρὶς ν' ἀπεκδέχωνται ἐξ αὐτῆς τὸ ἐλάχιστον ὄφελος εἴτε ὑλικὸν εἴτε ἠθικόν; Τὰ προσημειωθέντα φαινόμενα τῆς γραφῆς ὑπῆρξαν, λοιπόν, γνήσια μολονότι δὲ ὁ κ. Μοννότης λέγει ὅτι ἡ σημερινὴ Ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ αὐτὰ, εἶνε γεγονός ὅτι πρὸ πολλοῦ κατέχομεν τὴν ἐπιστημονικὴν των ἐξήγησιν. Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1908, ὁ ἰατρὸς Ἰμόδας, ἐβεβαίωσεν, ἐν Τορίνῳ, ὅτι ἡ Διάμεσος Εὐσαπία Παλλαδίνου, ἀφυπνισθεῖσα τοῦ μυχιολογικοῦ ὕπνου της, ἀπέλυεν ἠλεκτρισμὸν ἄνευ ἐπαφῆς. Ἡ ἀπόλυσις αὕτη, γράφει ὁ κ. Ἰμόδας, καθίστα τὸ σῶμα τῆς Παλλαδίνου ἀκτινοβόλον καὶ δονούμενον κατὰ τὸν γνωστὸν ῥυθμὸν τῆς ἠλεκτρικῆς κενώσεως. Ἐὰν ὁ κ. Ἰμόδας παρετήρει τὸν Καραντσίνην τελούντα ὑπὸ ὕπνον, θὰ διέκρινε ἠλεκτρικὰ ρεύματα, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἰσχυρὰ, ἐξερχόμενα ἀπὸ τὸν Διάμεσον. Τοιαῦτα ἠλεκτρικὰ ρεύματα διέκρινε ἐγὼ ἐν Ῥώμῃ τὸ θέρος τοῦ 1907, παραστὰς εἰς τινος συνεδρίας τοῦ Καραντσίνη. Ἐνῶ ἐτέλει ὑπὸ ὕπνον, ἐξ ὄλου τοῦ σώματός του, ἰδίως ἐκ τῆς κεφαλῆς του ἐξερρήγνυντο, κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, ἠλεκτρικὰ ρεύματα. Ὅλοι εἴμεθα ἠλεκτρικαὶ στήλαι. Οἱ Διάμεσοι, ὡς ἐκ τῶν νευρολο-

γικῶν ἢ παθολογικῶν συνθηκῶν των εἰσὶ στήλαι ἰσχυρότεροι. Ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅταν τελώσιν ὑπὸ ὕπνον, λειτουργοῦσιν ὡς συγκεντρωτῆρες συλλέγοντες εἰς ἑαυτοὺς τὸν ἠλεκτρισμὸν ὅστις ἐκρήγνυται ἀπὸ τὴν ἄλυσιν τῶν συνεδρευόντων. Σφοδραὶ στήλαι ἠλεκτρικαί, καὶ συγκεντρωτῆρες ἠλεκτρικοί, οἱ Διάμεσοι ὑπὸ ὕπνον ἀκτινοβολοῦν σημαντικὴν ποσότητα ἠλεκτρισμοῦ. Αὕτη ἡ δύναμις ἢ ἀκτινοβολοῦσα ἐκ τῶν Διαμέσων εἶνε ἢ παράγουσα τὰς γραφάς, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἄλλα μυχιολογικὰ φαινόμενα ὡς θ' ἀποδείξω τοῦτο φαινωῶς εἰς ἄλλο τεῦχος τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ.

ΕΡΕΥΝΗΜΑΤΑ.

Η ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΛΑΒΙΚΑ ΦΥΛΑ.

Ὁ ἄγγλος δημοσιολόγος Λόγκ δημοσιεύει ἐν τῇ Δεκαπενθημέρῳ Ἐπιθεωρήσει καταπληκτικὸν ἄρθρον περὶ Ῥωσσίας. Κατ' αὐτὸν ἡ Ῥωσσία εἶνε πτώμα. Ἡ Γερμανία δύναται νὰ κυριεύσῃ τὴν Πετρούπολιν ἅμα θελήσῃ. Ἡ Ῥωσσία αὐτόχρομα ἀπώλεσε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ σλαβικοῦ κόσμου. Ὁ Λόγκ καταδεικνύει τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς ἀφυπνίσεως τῶν αὐστριακῶν σλάβων, οὓς θεωρεῖ ἡγέτας τοῦ σλαβικοῦ κόσμου καὶ ὄχι τοὺς Ῥώσσοις. Ἐξακολουθεῖ δὲ ὡς ἐξῆς: Ἐὰν ὅλα τὰ ἑκατὸν πεντήκοντα ἑκατομμύρια σλάβων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας εἶχον τὸ πολεμικὸν μένος τῶν αὐστριακῶν τσέχων καὶ τῶν πολωνῶν, δὲν θὰ εἶχομεν πλέον ἀφορμὴν νὰ φοβούμεθα γερμανικὴν ἐπέκτασιν. Ἀλλὰ τὰ σλαβικὰ φύλα εἶνε διηρημένα ὡς πρὸς τὰ ἰδεώδη των καὶ τοὺς πόθους των. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον συνετέλεσεν εἴπερ τι καὶ ἄλλο, νὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν αὐστριακῶν ἀποστόλων τῆς πανσλαβικῆς πίστεως, ἦτο ὁ ἀνανεωθεὶς διωγμὸς κατὰ τῆς Πολωνίας. Ἡ δὲ αὐξουσα κακοδιοίκησις τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τσάρου ὑπῆρξε θανάσιμον πλήγμα κατὰ πίσεως ἐλπίδος περὶ σλαβικῆς ἐνώσεως κατὰ τοῦ γερμανισμοῦ. Δεινὸς διεξάγεται ἀγὼν, ἐξ οὗ ὁ τευτονισμὸς θὰ ἐξέλθῃ νικηφόρος, ἐκτὸς ἐὰν ἡ Ῥωσσία προλάβῃ ἐπανορθοῦσα τὸ ἄδικον ὅπερ διέπραξε κατὰ τῆς Πολωνίας. Τοιαύτη δικαιοσύνη πρὸς τοὺς πολωνοὺς θὰ ἔθετεν εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Ῥωσσίας φυλὴν ἱκανὴν νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τοῦ γερμανισμοῦ.

ΑΠΕΧΘΕΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Περὶ τῆς πιθανότητος εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐνδεχομένων ἐκβάσεων, ὁ Πελλετὰν γράφει ἀξίας προσοχῆς σκέψεις ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Ἐπιθεωρήσει. Πρὸ ἐξήκοντα ἢ ἐβδομήκοντα, λέγει, ἐτῶν ἡ Γαλλία ἦτο σωβινιστικὴ. Σήμερον δὲν εἶνε πλέον τοιαύτη. Οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ χρηματισταὶ εἶνε οἱ μόνον οἵτινες ἐπιθυμοῦν πόλεμον, διὰ τοὺς σκοποὺς των, καίτοι οἱ τελευταῖοι φροντίζουν μὲν νὰ καλλιεργῶσι φιλοπόλεμον

φρόνημα, ἀλλ' ὄχι ποτὲ μέχρι ἐκρήξεως πολέμου, διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θέλουν εἶνε τὰ ἐκ τῶν παρασκευῶν κέρδη. Πάντες οἱ ἄλλοι, ἐν Γαλλίᾳ, ἀποστρέφονται τὸν πόλεμον καὶ τὰς στρατιωτικὰς παρασκευὰς ὡς τὰς πύλας τοῦ ἄδου. Αἱ ἐργατικά τάξεις ἀπεχθάνονται τὸν πόλεμον περισσότερον παντὸς ἄλλου· προσέτι οἱ πλείστοι τῶν ἐργατῶν εἶνε σοσιαλισταί. Οἱ χωρικοὶ ἐπίσης δυσμενῶς διάκεινται πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ πολέμου καθὼς καὶ αὐτὴ ἡ bourgeoisie ἀφοῦ δὲν δύναται πλέον ν' ἀγορεύῃ ἀντικαταστάτας διὰ τοὺς προσφιλεῖς υἱοὺς της. Τὰ πρόσφατα συμβάντα δεικνύουσιν ὅτι καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἰσχύει μεθ' ὅλον τὸν ἀρειμάνιον μονάρχην, ἡ κοινὴ γνώμη δὲν τον ἀκολουθεῖ εἰς τὸ στρατιωτικὸν τοῦ μένος. Αἷτια συγκρούσεως μίτην θ' ἀνεζητεῖ τις ἐν Γαλλίᾳ, ὡς μίτην καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ ἐν Ῥωσίᾳ. Μόνον εἰς δύο χώρας θ' ἀνεύρισκεν αὐτὰ—ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ. "Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Αὐστρουγγαρίαν, ἐννοεῖται θὰ περιεπλέκετο εἰς πόλεμον ἔνεκα τῆς βαλκανικῆς χερσονήσου. Ἀλλὰ τὸ βαλκανικὸν ζήτημα δὲν εἶνε ἀνεπίδεκτον λύσεως, διότι πρόδηλον πρόκειται ὅτι διάφορα φύλα ἀντίπαλα καὶ δὴ ἐχθρικὰ διαφόρων θρησκευμάτων δύναται νὰ βιώσωσιν ὁμοῦ ὑπὸ μίαν σημαίαν ὡς ἀποδεικνύει τὸ παράδειγμα τῆς Ἑλβετίας. "Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Τουρκίαν, ἀφοῦ ἐπροχώρησε τόσο ἀνευ πολέμου, δύναται τις νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ περατώσῃ τὴν ἐπανάστασιν της καὶ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ κράτους της ἀνευ πολέμου. Φύλα τὰ ὅποια ἐφαίνοντο ἄλλοτε μηδεμίαν παρέχοντα ἐλπίδα συννεοίσεως ἤδη ἐνοῦνται ἐν κοινῷ ἐνθουσιασμῷ. Ἀναμφιβόλως ὑπάρχουν ἄρκεται ἐγγυήσεις περὶ εἰρήνης. Μία δὲ τῶν ἐγγυήσεων τούτων εἶνε καὶ ἡ "βεβαία ἐπέμβασις σχεδὸν ὄλων τῶν Δυνάμεων ὅπως ἀποσοβήσωσι βίαν." Τὸ ἐν Χάγη Δικαστήριον εἶνε ἀπόδειξις ὅτι αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις θεωροῦσι τὸν πόλεμον φρικαλέον κακὸν ἀπὸ τοῦ ὁποίου προσπαθοῦσι νὰ λυτρώσωσι τὴν Ἀνθρωπότητα.

Ἐὰν αἱ κυβερνήσεις διαμείνωσι πισταὶ εἰς τὴν ἀποψιν ταύτην, ἣν ἐπισήμως διεπίστωσαν ἰδρύσασαι τὸ ἐν Χάγη δικαστήριον, καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἅτινα ἀντιπροσωπεύουσι, πῶς δύναται τις νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι αἱ Δυνάμεις, συνασπιζόμεναι, δὲν θὰ εἶνε ἄρκετὰ ἰσχυραὶ ὥστε νὰ ἐπιβάλωσι τὴν λύσιν οἰασδήποτε διενέξεως δι' εἰρηνικῆς μεθεόδου. Εἶποτε ὅμως ἐκτραγῆ πόλεμος εὐρωπαϊκός, ποῦ θὰ κλίνῃ ἡ νίκη; Τὴν σήμερον ὁ πόλεμος ἀποφασίζεται κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ ἐπιστημονικῆς τελεσφορότητος. Ἡ ἐπιστημονικὴ τελεσφορότης εἶνε ἄγνωστος παράγων, διότι μεταβάλλονται καὶ μεταμορφοῦνται διηλεκτῶς τὰ στοιχεῖα του. "Ἐπι δυσκολώτερον ἀποβαίνει τὸ ν' ἀποφανθῇ τις περὶ τούτου, ὡς ἐκ τῆς αὐξούσης ἀποστροφῆς τῶν ὁμάδων τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ πολέμου.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ.

Πολλὰ ἄρθρα γράφονται ἐν τῷ ἀγγλικῷ τύπῳ περὶ τῆς εὐεργετικῆς ἐπιρροῆς τῶν ἀμερικανῶν διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν ἐν Τουρκίᾳ. Ἀναφέρονται ὠρισμένα ἐκπαιδευτήρια ἀμερικανικὰ παραγαγόντα ἀξιολόγους καρπούς. Τοιοῦτον εἶνε, φερ' εἰπεῖν, τὸ ἐν Ταρσῷ "Ἰνστιτούτον τοῦ Ἁγίου Παύλου." Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ ἐκπαίδευσις τῶν γυναικῶν εἶνε σχεδὸν ὀλόκληρος εἰς ἀμερικανικὰς χεῖρας. Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Τουρκίᾳ μεταπολίτευσιν μία μόνη γυνὴ διωρίσθη μέλος τοῦ Κομιτάτου τῆς Κοινῆς Ἀσφαλείας, καὶ αὐτὴ ἦτο πτυχιούχος τῆς ἐν Σκούταρι Ἀμερικανικῆς Σχολῆς, ἡ Κυρία Σαλλίχ Βέν, περὶ ἧς οἱ νεότουρκοι ὀμιλοῦσι μεθ' ὑπερηφανείας. Ἐτέρα πτυχιούχος, νυμφευθεῖσα τὸν ἐκ Θεσσαλονίκης Ἀσσούμ Βέν, μετεῖχε τῶν δημοσίων συνελεύσεων, καὶ ἠγόρευσε πλέον ἢ ἅπαξ θαυμασίως περὶ τῶν πολιτικῶν ζητημάτων τῆς ἡμέρας. Ἢδη συνεργάζεται μετὰ τοῦ συζύγου της, ὅστις ἐκδίδει ἐφημερίδα ὑποστηρίζουσαν τὸ νέον καθεστὸς. Αἱ ἐν Ἀγγλίᾳ συνήγοροι τῆς γυναικείας ψήφου, προλέγουσιν ὅτι αἱ ὀθωμανίδες θὰ λίβωσι ἐκλογικὸν δικαίωμα πρὸ τῶν ἀμερικανίδων. Ἐν τοῖς ἀμερικανικοῖς ἐκπαιδεύονται ὁμοῦ ὀθωμανίδες, ἑλληνίδες, βουλγαρίδες καὶ ἀρμένισσαι. Ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἀσκήσις εἶνε ὑποχρεωτικὴ, καὶ παίζεται ἰδίως τέννις. Πολλὰ τῶν νεανίδων κέκτηνται ἵππους καὶ ἵππεύουσιν ἐξαίρετα. Μνεῖα εἰδικὴ γίνεται καὶ τοῦ ἐν Βηρυττῷ Ἀμερικανικοῦ σχολείου, ἐνθα ἐσχάτως οἱ μαθηταὶ παρέστησαν δράματα τοῦ Σαίξπηρου. Εἰς νεαρὸς ἑλλην ἐκ Τριπόλεως, ὑπεδύθη τὴν Ῥοζαλίνδαν ἐν τῷ As You Like It. Τὴν Κηλίαν ὑπεδύθη ἀρμένιος ἐκ Κύπρου, τὴν Φοίβην ἑβραῖος, τὸν Ὀλιβερ κούρδος ἐκ Δαμασκοῦ, τὸν Ἰακωβον μουσουλμάνος αἰγύπτιος, τὸν πατέρα τοῦ Ἀδάμ ἑλλην πιλότος ἐκ τῆς διώρυχος τοῦ Σουέξ καὶ τὸν Δέννις κόπτης ἐκ τῆς κοιλάδος τοῦ Νείλου.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΕΝΤΕΛΕΧΕΙΑ.

Ὁ βούλγαρος δημοσιολόγος κ. Ἐβετόζαρ Τουζόρωφ, γράφων ἐν τῇ North American Review διαγράφει ὡς ἐξῆς τοὺς σκοποὺς οὓς ἐπιδιώκει ἡ Βουλγαρία: "Ἡ Συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου κατώρθωσε τὸν ἠθικὸν σκοπὸν της, παρὰ πᾶσαν τὴν συνοπτικὴν κατάλυσιν αὐτῆς. Ἐδημιούργησε τὸ Ἰδεῶδες πρὸς ὃ οἱ βούλγαροι ἀπέβλεψαν ἤδη ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς των, καὶ πρὸς ὃ θὰ ἐξακολουθῶσι ν' ἀποβλέπωσι μέχρις οὗ τὸ πραγματοποιήσωσι. Τὸ σύνθημα ἀπάντων ἡμῶν εἶνε Μεγάλη Βουλγαρία· εἶνε τὸ σύνθημα τοῦ ὑπουργοῦ, τοῦ στρατιώτου καὶ τοῦ χωρικοῦ. Εἶνε τὸ λάβαρον τῆς βουλγαρικῆς πολιτικῆς, ἡ λυδία λίθος τοῦ βουλγαρικοῦ παιρωτισμοῦ, ἡ ἔμπνευσις ὑπὸ τὴν ὅποιαν ἄστοι καὶ γεωργοὶ στέλλουσι τοὺς

υιούς των εἰς τὰ συντάγματα, καὶ τοὺς φόρους των εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἄνευ ψιθύρου δυσαρρεσκείας. Εἶνε ὁ τελικὸς σκοπὸς πρὸς ὃν ἡ πᾶσα δράσις τοῦ ἔθνους τείνει μὲ ἀποφασιστικότητα καὶ ἀφιλοκέρδειαν ἀναπολοῦσαν κίππως τὴν ἀνέλιξιν τῆς Ἰαπωνίας ἀπὸ μύθου εἰς γίγαντα, καὶ τὴν ἐπίμοχθον ἀνίδειξιν τῆς Πρωσσίας ἀπὸ γεωγραφικῆς ἐκφράσεως εἰς κολοσσόν.

Ἐὰν ἡ Ἑλλάς εἶχεν ὀξυδερκεῖς πολιτευτὰς πρὸ τριάκοντα ἐτῶν, θὰ ἤρχετο σήμερον πολὺ ἄργα τὸ πρόγραμμα τοῦτο τῆς Βουλγαρίας, διότι θὰ εὔρισκεν ἐνώπιόν του τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα καὶ θὰ ἐτροποποιεῖτο ἐν πνεύματι φιλίας καὶ συμμαχίας.

ΧΟΕΝΖΟΛΕΡΝ ΚΑΙ ΑΥΒΟΥΡΓΟΙ.

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀγγλοῦ δημοσιολόγου Αἰνεία Ὀρέιλ οἱ πολιτευόμενοι τῆς Αὐστρίας ὄχι μόνον δὲν εὐγνωμονοῦν εἰς τὴν Γερμανίαν διὰ τὴν πρόσφατον αὐτῆς ἐπέμβασιν ὑπὲρ τῆς Αὐστρίας, ἀλλὰ αἰσθάνονται κατ' αὐτῆς ὑποστροφὴν δυσκόλως κρυπτομένην. Ἡ Αὐστρία εἶχε σχεδιάσει καὶ ἀποφασίσει πόλεμον μὲ τὴν Σερβίαν, καὶ μεγάλως ὀργανάκτησε κατὰ τῆς Γερμανίας ἡτις διὰ τῶν ἐνεργειῶν της ἐν Πετροπόλει ἐξησφάλισε τὴν εἰρήνην. Ἐν Βιέννῃ, λέγει, παρὰ τοῖς σλαβικοῖς κύκλοις, ἐπικρατεῖ ἡ πεποίθησις ὅτι βαθεῖα εἶνε ἡ ἀπογοήτευσις τοῦ Αἰρενταλ διὰ τὴν ματαίωσιν τοῦ σερβο-αυστριακοῦ πολέμου, διὰ τῆς αὐθαιρέτου παρεμβάσεως τῆς Γερμανίας. Οἱ Χοενζόλερν δὲν ἐπιθυμοῦν ἰσχυρὰν καὶ ἀνεξάρτητον ἀψβουργικὴν μοναρχίαν διὰ πολλοὺς λόγους, ὧν πρῶτος εἶνε ὅτι ἡ Αὐστρουγγαρία κεῖται ἐγγύτερον τῆς σκηνῆς τῆς δράσεως παρὰ ἡ Γερμανία, καὶ ἡδύνατο εὐκόλως νὰ ἀποσπᾷ δι' ἑαυτὴν τὴν ἐν τῇ ἐγγυῆς Ἀνατολῇ ἡγεμονίαν. Κατὰ συνέπειαν οἱ γερμανοὶ ἐνέτειναν πᾶν νεῦρον ὅπως ἀποσοβήσωσι τὸν πόλεμον, μὴ διστάσαντες καὶ νὰ ἀπειλήσωσι τὴν Ῥωσίαν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα στερήσωσι τὴν Αὐστρίαν τῶν δαφνῶν, ἃς ἡδύνατο νὰ δρέψῃ. Ἡ γερμανικὴ αὐτὴ ἐνέργεια, ἐγένετο, ὡς συνήθως, ὑπὸ τὸ πρόσχημα φιλίας καὶ ἀφοσιώσεως, καὶ ἐπομένως ἡ Αὐστρία ἠναγκάσθη ὄχι μόνον νὰ συγχέσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκφράσῃ καὶ εὐχαριστίας, καίτοι ἡ δαπάνη της διὰ τὴν στρατιωτικὴν παρασκευὴν ἀνήλθε σχεδὸν εἰς δαπάνην πολέμου. Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ἡ Αὐστρία δὲν διακέεται φιλικῶς πρὸς τὴν Γερμανίαν, καὶ μόνον ζητεῖ εὐκαιρίαν ὅπως διατρανώσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Ἡ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΡΩΣΣΙΔΩΝ.

Ἐν τῷ παρισινῷ περιοδικῷ La Revue, ἡ κυρία Φινιέ περιγράφει τὴν ἐπίδρασιν ἣν αἱ γυναῖκες ἐξασκοῦν εἰς τὰς Ῥωσικὰς ἐπαναστάσεις. Ἡ περιγραφή ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν Ῥωσίδων εἰς τὸ μέγα κοινωνικὸν κίνημα τὸ ἐπακολούθησαν μετὰ τὴν χειραφέτησιν τῶν δουλοπαροίκων. Εἶτα ἐπήλθεν ἡ ἐποχὴ, 1876—1885, καθ' ἣν τὸ

κίνημα εἶνε σοσιαλιστικὸν καὶ εἰρηνικόν, ἀλλὰ βαθμηδὸν μεταμορφωθὲν εἰς ἐνεργὸν ἐπανάστασιν κατὰ τῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως τῆς Ῥωσσίας. Εἰς ὅλας τὰς ἐξεγέρσεις, ἡ συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν ὑπῆρξεν ἐνεργὸς ὅσον καὶ τῶν ἀνδρῶν. Οὐδεὶς κίνδυνος, οὐδεὶς φόβος, ἀνεχαίτισε ποτὲ τὴν φορὰν τῶν ὑπέστησαν δὲ θάνατον ἢ εἰρκτὴν ἐν τῇ Ῥωσικῇ Βασιλίῃ αἱ γυναῖκες ἀκριβῶς ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες. Ἀπὸ τοῦ 1902 δύο διακεκριμένα κινήματα παρατηροῦνται—τὸ τοῦ κοινωνικοδημοκρατικοῦ κόμματος, καὶ τὸ τοῦ ἐπαναστατικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος. Εἰς ἀμφότερα αἱ γυναῖκες εἰργάσθησαν μὲ δραστηριότητα καὶ αὐταπάρνησιν ὅπως ἐξασφαλίσωσι τὸν θρίαμβον τῶν σοσιαλιστικῶν ἀρχῶν. Ἡ ἐν τῷ στρατῷ διάδοσις τῶν ἀρχῶν τούτων εἶνε κατὰ μέγα μέρος ἔργον τῶν γυναικῶν. Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, ἰδρῦθη ἐν Μόσχᾳ τῷ 1905 ἡ παρωσικὴ Ἐνωσις σκοποῦσα τὴν καθιέρωσιν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικός. Παρεσκευάσθη δὲ νομοσχέδιον περὶ τούτου, ἀλλὰ δύο ἡμέρας βραδύτερον ἡ Βουλὴ διελύθη. Ἀναφορὰ μὲ 20,000 γυναικείας ὑπογραφὰς ἐστάλη εἰς τὴν νέαν Βουλὴν, ἡτις ὅμως διελύθη καὶ αὐτὴ μετ' ὀλίγον. Ὁ ἄγων ἤδη ἐξακολουθεῖ ἐν τῇ τρίτῃ Ῥωσικῇ Βουλῇ.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΩΝ.

Ἐν Γαλλίᾳ ἐσχάτως μία δίκη ἀπεκάλυψε τὴν ἀμίθειαν πολλῶν οἷτινες εἶνε διωρισμένοι ὡς μεταφρασταὶ εἰς διάφορα γραφεῖα καὶ ἐπιτελεῖα, λαμβάνοντες μεγάλους μισθοὺς. Συνεπεῖα τούτου ὁ πρῶτος τῶν ἐν Παρισίοις ἐφετῶν κ. Φορισσόν, ἐπέμεινεν ἵνα ὑποβληθῶσιν εἰς ἐξετάσεις ὄχι μόνον οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν τοῦ μεταφραστοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἤδη κατέχοντες τοιαύτας θέσεις. Ἀποτέλεσμα τούτου ὑπῆρξεν ὅτι τεσσαράκοντα, ἐξ ἐξήκοντα δύο ἐπαύθησαν. Εἰς τὰς διαταχθείσας ἐξετάσεις πρὸς διορισμὸν νέων, πρῶτην φορὰν προσῆλθε μία γυνὴ, ἡ Κυρία Σιγερά, καὶ δὲν τῇ ἐπετράπη μὲν κατ' ἀρχὰς νὰ ἐξετασθῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει εἰς γυναῖκας νὰ διορίζωνται μεταφράστριαι, ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἐπέτυχεν περιφανῶς λαβοῦσα οὕτω τὸν ποθούμενον διορισμὸν παρὰ τῷ Ἐφετεῖῳ. Τὸ παράδειγμα τοῦτο διεκέντησε πολλὰς γυναῖκας αἷτινες ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐκμίθησιν γλωσσῶν, καὶ ἀπόκτησιν εὐρειῶν γνώσεων, καὶ ἀνοίγεται οὕτω νέον στάδιον εἰς τὰς γυναῖκας, περὶ ὧν λέγεται ὅτι ἔχουσι μείζονα ἢ οἱ ἄνδρες μεταφραστικὴν ἰδιοφυῖαν. Πρὸ τινος διωρίσθη καὶ εἰς Ἀγγλικὸν Δικαστήριον γυνὴ ὡς διερμηνεὺς, ἀφοῦ ἀπέδειξε διὰ δοκιμασίας ὅτι ἔχει πλήρη γνώσιν τῶν γλωσσῶν δι' ἃς προσεφέρθη, καὶ ὅτι δύναται νὰ ἐκτελῇ τὸ ἔργον της πιστῶς καὶ τελεσφόρως.

Ἡ ΓΕΝΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΑΡΒΙΝΙΣΜΟΥ.

Βαθυτάτου ἐνδιαφέροντος εἶνε ἡ συνέντευξις

μετὰ τοῦ γηραιοῦ ἐπιστήμονος Ἀλφρέδου Ῥώσσελ Οὐάλλας, ὅστις μετὰ τοῦ Δάρβιν ἀνεκάλυψε τὸν νόμον τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς καὶ ἐπιβιώσεως τοῦ ἐπικρατεστέρου. Ὁ Οὐάλλας ἤδη εἶνε ἡλικίας ὀγδοήκοντα ἐτῶν, ἀλλ' εἶνε θαλερὸς ὡσανεὶ ἦτο μόνον πεντηκονταετής. Διηγῆθη εἰς τὸν ὁμιλητὴν του, πῶς ἐν τῇ νήσῳ Τερνιάτῃ τοῦ μαλαίου ἀρχιπελάγους, νεαρὸς τότε ὢν ἐρευνητὴς ἐν τῇ βιολογίᾳ, κατέκειτο καταβληθεὶς ὑπὸ πυρετοῦ, καὶ διελογίζετο περὶ τοῦ προβλήματος τῆς ζωῆς. Ἀπὸ σκέψεως εἰς σκέψιν αἴφνης ἐσταμάτησεν εἰς μίαν φαεινὴν ἰδέαν. Μήπως τὸ γένος βελτιοῦται βαθμηδὸν διὰ τῆς ἐξουτώσεως τῶν ἀνισχύρων καὶ τῆς ἐπιβιώσεως τῶν ἰσχυρῶν; Ἀνεκοίνωσε πάραυτα τὴν ἰδέαν ταύτην εἰς τὸν συνεργάτην του Δάρβιν—μέτ' αὐτὴν γινώσκοντα ἔξοχα ἀποτελέσματα. Ὁ Οὐάλλας ὁμολογεῖ ὅτι ἀκόμη ἐξακολουθεῖ νὰ μελετᾷ, ἐρευνᾷ καὶ ἐργάζεται. Δύο ὥρας καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἀφιερῶν πάντοτε εἰς γραφικὴν ἐργασίαν, δύο δὲ ὥρας τῆς ἑσπέρας ἀναγινώσκει. Εἰς ἐρωτήσεις βιομηχανικοῦ καὶ κοινωνιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀπήντησε συνηγορῶν ὑπὲρ τοῦ εταιριστικοῦ καὶ συνεργατικοῦ συστήματος, κατέκρινε δὲ τὴν ἐκ τῆς Ἀγγλίας ἐξαγωγήν σιδήρου καὶ ἀνθράκων ὡς ἔγκλημα κατὰ τῶν μεταγενεστέρων. Ἐπίσης κατέκρινε τὴν εἰσαγωγήν εἰδῶν ὄλων περιττῶν. Φρονεῖ ὅτι τὸ κράτος μετ' οὐ πολὺν χρόνον θὰ ὀργανωθῆ σοσιαλιστικῶς, θὰ εἶνε δὲ ἢ ἡ Ἀγγλία ἢ ἡ Γερμανία ἡτις πρώτη θὰ ὀργανωθῆ οὕτω κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην.

Ὁμολόγησε ῥητῶς ὅτι τὰ πνευματικὰ φαινόμενα τὸν πείθουσι περὶ ὑπάρξεως βίου ἀνεξαρτήτου τῆς σαρκός, καὶ προσέθεσεν ὅτι τὴν σήμερον ὁ ἀληθὴς ἐπιστήμων δὲν εἶνε ὁ ἀποκρούων τὰ φαινόμενα ταῦτα οὔτε ὁ λέγων ὅτι τὰ πάντα εἶνε ὕλη. Ταῦτα λέγων ἠγέρθη καὶ ἐκόμισεν εἰκόνας ἀρίστης τέχνης γραφείσας ἐνώπιόν του ὑπὸ σιδηρουργοῦ ἐν καταστάσει ὑπνώσεως εὐρισκομένου, καὶ μηδὲν γνωρίζοντος ἐκ τῆς ἰχνογραφικῆς ἢ ἄλλης τέχνης, πρῶγματι ἀπαιδέυτου ὄλως. “Ἴδετε, εἶπεν, αὐτὰς τὰς εἰκόνας. Εἶνε τέχνη ὄλως ἀγνωστος ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐν πάσαις τοῖς πινακοθήκαις τῆς Εὐρώπης. Εἶδον τὸν νεαρὸν ἄξεστον ἐργάτην παράγοντα τὰ ἀριστουργήματα ταῦτα ἐνώπιόν μου ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν, καὶ τὸν ἠκούσα λέγοντα ἐν ὑπνώσει ὅτι τὴν χεῖρα του ὠδήγει ὁ Ῥαφαήλ.” Περὶ ἀκρεοφαγίας ὠμίλησε πολὺ ἐμφαντικῶς. Ἡ ἀκρεοφαγία εἶνε μεγάλη ἀναμόρφωσις ἡτις θὰ ἐπέλθῃ βαθμηδὸν μὲν ἀλλ' ὀριστικῶς, ἀπαξ οἱ ἄνθρωποι μύθωσι ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι τροφαὶ πλὴν ἐκείνων πρὸς ἃς ἔχουν συνειθίσει. Ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του ὁ Οὐάλλας ἔχει ἐξαισίαν συλλογὴν τροπικῶν φυτῶν. Σπανίως παρέρχεται ἐβδομάς καθ' ἣν νὰ μὴ τῷ ζητηθῆ αὐτόγραφον, ἰδίως ἐξ Ἀμερικῆς, ὅπερ πάντοτε προθύμως ἀποστέλλει. Ἐσχάτως ἤρξατο γράφω βιβλίον τὸ ὁποῖον θὰ καταδεικνύῃ ἀκριβῶς τὴν θέσιν αὐτοῦ,

καὶ τοῦ μεγάλου συνεργάτου του Δάρβιν ἐν σχέσει πρὸς τὰς νεωτέρας ἰδέας περὶ ἐξελίξεως.

Ο ΓΚΑΪΤΕ ΩΣ ΜΥΧΙΟΛΟΓΟΣ.

Ἐν τῇ Μυχιολογικῇ Ἐπιθεώρησι τοῦ Λονδίνου ὁ κ. Φῶρνελ διεξηγεῖ πολλὰς περιστάσεις τοῦ βίου τοῦ Γκαΐτε ἐξ ὧν καταδεικνύεται ὅτι ὁ μέγας γερμανὸς, πλὴν τῶν ἄλλων ἐρευνῶν αἰτινες ἀπησχόλουν τὸ πνεῦμα του ἦτο καὶ ὄξυς μυχιολόγος, ἐπίστευε δὲ ἀκραδάντως εἰς τὴν μετενσάρκωσιν. Ἐν συνδιαλέξει εἶπε ποτέ. “Εἶμαι πεπεισμένος, ὅσω καὶ περὶ τῆς παρουσίας μου ὧδε τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅτι ἐξῆσα ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου χιλιάκις πρὸ τῆς ἐνεστώσης ζωῆς μου, καὶ ἐλπίζω νὰ ἐπιστρέψω χιλιάκις μετ' αὐτήν. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἡ πρώτη ἔκφρασις τῆς φύσεως τοῦ Θεοῦ. Ἐπὶ ἄλλων πλανητῶν ἡ ἔκφρασις αὕτη ἔσται ὑψηλοτέρα, βαθυτέρα, καὶ ἐναργεστέρα.” Ἐφρόνει δὲ ὁ Γκαΐτε ὅτι ἠδύνατο ν' ἀναπολήσῃ περιστάσεις προτέρου βίου ὃν διήνυσεν ἐπὶ τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἀδριανοῦ ὡς Ῥωμαῖος πολίτης. Εἶνε βέβαιον ὅτι ὁ Γκαΐτε εἶχε τὸ βαθὺ σέβας τοῦ γνησίου ἐπιστήμονος πρὸς ὅλα τὰ μυχιολογικὰ φαινόμενα. Ἐκρινε δὲ ὅτι δὲν εἶνε ἐπιστημονικὸν νὰ καταφεύγωμεν εἰς παντοίας ἀπιστεύτους ὑποθέσεις μᾶλλον παρὰ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ φαινόμενον δύναται νὰ ἐξηγηθῆ ὑπὸ νόμων διαφευγόντων τὴν ἡμετέραν ἐπίγνωσιν. Ἐν περιέργῳ ἐπεισῶδιον ἀναφέρει ὁ ἀρθρογράφος εἰκονίζον τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ὑποδεικνύον ὑπαρξῶν συμπαθείας τινὸς μεταξὺ ἀψύχων ἀντικειμένων. Ἡμέραν τινα ὁ Γκαΐτε συνδιελέγετο μετὰ τινων φίλων ὅτε αἴφνης ἠκούσθη τριγμὸς τις ξύλου. Ἐξετασθέντων τῶν ἐπίπλων ἀνεκαλύφθη ὅτι ἡ ἀψιδωτὴ κορυφὴ ἐνὸς γραφείου ἐραγίσθη εἰς δύο. Τὸ γραφεῖον αὐτὸ ἦτο ἀριστούργημα ξυλουργικῆς τέχνης καὶ λίαν ἰσχυρὸν, ἠπόρησαν ὅθεν ὅτι ἐραγίσθη οὕτω ἀνευ αἰτίας τινὸς κατὰ τὰ φαινόμενα. Μετ' ὀλίγον ἐπληροφορήθησαν ὅτι γειντονικὴ τις οἰκία ἐκίη ἐξ ἐκραγείσης πυρκαϊᾶς, ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ ὑπῆρχεν ἐν ἀκριβῶς ὅμοιον γραφεῖον, κατασκευασθὲν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τεμαχίου ξύλου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου ἐν μεγάλῃ στοργῇ ἀσχοληθέντος εἰς τὴν κατασκευὴν ἀμφοτέρων, συνεπέρανεν ὅτι καέντος τοῦ ἐνός, τὸ ἄλλο ἐραγίσθη κατὰ τινα μυστηριώδη συμπαθειαν. “Τοιαῦτα συμπεράσματα ἠμπορεῖ νὰ γελῶνται, εἶπεν ὁ Γκαΐτε, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον κέκτηται ἐνδιαφέρον, ὅχι διότι δύναται νὰ ἐξηγηθῆ, ἢ διότι εἶνε πιθανόν, ἀλλὰ διότι εἶνε ἀληθές.” Εἰς ὅλα τὰ ἔργα του καὶ εἰς τὰς συνδιαλέξεις του ὁ Γκαΐτε ἄπτεται τῶν μυχιολογικῶν φαινομένων μετὰ τὸ σέβας τοῦτο.

Ο ΒΑΓΔΑΤΕΙΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ.

Μελετῶν τὸ ζήτημα τοῦ βαγδατείου σιδηροδρόμου ὁ γάλλος δημοσιολόγος κ. Περῶ λέγει ὅτι διὰ

τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἢ Γερμανία βασιζέται εἰς τὴν σύμπραξιν τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας. Ἐρωτᾷ ὅμως, θὰ στέρξωσι ποτὲ ἢ φιλελευθέρᾳ Ἀγγλία καὶ ἢ δημοκρατικῇ Γαλλία νὰ γίνωσιν ὄργανα τοῦ γερμανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ; Θὰ διέπραττον τοιαύτην πράξιν ἀληθῶς προδοτικὴν ἀπέναντι τῆς συνταγματικῆς Τουρκίας; Οἱ γάλλοι κεφαλαιούχοι οὐδέποτε, λέγει, θὰ χορηγήσωσιν εἰς τὸν παγγερμανισμόν τὰ ἑκατομμύρια ὅν ἔχει ἀνίγκην, οἱ δὲ ἄγγλοι δὲν θὰ ἦσαν ἄγγλοι εἰάν ἐδίδον ἐν κἂν σελήνιον διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ βαγδατείου σιδηροδρόμου. Ἐπειτα ἢ Γαλλία δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ χύσῃ τὴν φιλίαν τῆς συνταγματικῆς Τουρκίας, οὔτε νὰ διακυβεύσῃ τὴν συμμαχίαν της μὲ τὴν Ῥωσίαν, ἢ τὴν ἐγκαρδιότητα αὐτῆς μὲ τὴν Ἀγγλίαν. Κατὰ συνέπειαν ἢ γαλλικὴ Κυβέρνησις θὰ εὕρῃ τρόπον νὰ παραλύσῃ τὰς πλεκτάνας τῆς διεθνοῦς χρηματιστικῆς. Κατὰ τὸν κ. Περῶ οὕτω τὸ σχέδιον τοῦ βαγδατείου σιδηροδρόμου θὰ ναναγήσῃ ὑποστερούμενον τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἀγγλικῶν καὶ τῶν γαλλικῶν κεφαλαίων. Ἐὰν εἰς τὴν ὑποστήρησιν ταύτην προστεθῇ ἔμφρων καὶ δραστηριὰ ἐνέργεια τῆς τουρκικῆς βουλῆς ἐν εὐθέτω στιγμή, καταδείκνυται ὅτι ὁ βαγδατεῖος σιδηροδρόμος εἶνε ἀνέφικτος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τῆς Συμβάσεως τοῦ Ἰανουαρίου 1902 ἢ πύλη θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ν' ἀγοράσῃ τὸν βαγδατεῖον σιδηροδρόμον καὶ τὰς γραμμάς τῆς Ἀνατολῆς. Ἀλλὰ τῷ 1932, οἱ νέστουρκοι θὰ προτείνωσιν ὄχι διεθνοποίησιν ἀλλ' ἐθνοποίησιν τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν γνώμην ταύτην τοῦ κ. Περῶ ὁ γερμανὸς ἀντιστράτηγος Χοφμπίσσερ γράφων ἐν τῇ Deutsche Rundschau ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ σιδηροδρόμος θὰ κατορθωθῇ μεθ' ὅλην τὴν κατ' αὐτοῦ συστηματικὴν ἀντίπραξιν, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ὑπαιτεῖται δεκαετία ἢ καὶ πλέον. Ἐν τῷ μεταξὺ παντοῖα προβλήματα θ' ἀναφανῶσιν, οἰκονομικά, τεχνικά, πολιτικά, ἵνα μὴ ἀναφέρῃ τις τοὺς φυσικοὺς φραγμούς. Ἡ ἀντίπραξις τῆς Ἀγγλίας δυνατὸν νὰ ἐπιβραδύνῃ τὸ ἔργον, ἀλλ' οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ θὰ ματαιώσῃ τὴν συντέλεσιν αὐτοῦ, ἀκριβῶς διότι ὁ σιδηροδρόμος αὐτὸς εἶνε ἢ πανυπερτάτη ἀνίγκη τῆς Νέας Τουρκίας.

Τὸ ὅλον ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους δύναται νὰ ὑπολογισθῇ εἰς 2 δισεκατομμύρια δραχμᾶς καὶ εἶνε, ἐννοεῖται, αὐτὰ τὰ δύο δισεκατομμύρια, προῖον τῆς ἐργασίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐκ τοῦ εἰρημένου ποσοῦ τὰ 500 ἑκατομμύρια, τὰ οἰκειοποιεῖται μία προσημοῦχος τάξις ἢ ὑποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 10 χιλιάδας ἄτομα τὸ πολὺ, καὶ δὲν εἶνε, ἐννοεῖται, τὰ πεντακόσια αὐτὰ ἑκατομμύρια, προῖον τῆς ἐργασίας τῶν δέκα χιλιάδων ἀτόμων.

Τί τὸ ὄφελος τῆς μνησικακίας; Πρέπει νὰ δυσφορῶ κατὰ τοῦ ἀνέμου ὅταν εἶνε ψύχος, ἢ κατὰ τῆς νυκτὸς ὅταν προσκρούω ἐν τῷ σκότει;

Bernard Shaw.

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΞΕΡΕΙ ΚΑΝΕΙΣ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ ΣΩ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΑΣ.

ΠΡΑΞΙΣ Δ' (συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 125).

Μπομών. Τώρα, κύριε Κράμπτον, ἐξακολουθήσατε. Ἐννοεῖται, πῶσα φίλαυτος βλέψις τίθεται κατὰ μέρος. Πάντοτε ἢ ἀνθρωπίνη φύσις ἀρχίζει μὲ αὐτὸ τὸ προοίμιον.

Κράμπτον. Ἀλλὰ τὸ λέγω σοβαρῶς, κύριε.

Μπομών. Ἀκριβῶς. Τώρα εἰς τὸ θέμα σας.

Κράμπτον. Πῶς λογικὸς ἀνθρώπος θὰ ὑμολογήσῃ ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὑποῖον ζητῶ εἶνε ἀφίλαυτον, διότι εἶνε θέμα ὑποῦ ἀποβλέπει τὰ παιδιὰ.

Μπομών. Καλά. Τί ζητεῖτε διὰ τὰ παιδιὰ;

Κράμπτον [μὲ συγκίνησιν]. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ—

Μπομών [ἐπιπίπτων πάλιν]. Παύσατε. Ἀρχίζετε νὰ ὑμολογήτε περὶ τῶν αἰσθημάτων σας, κύριε Κράμπτον. Περιττόν. Συμπαθῶ πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ τὸ ἔργον μου δὲν σχετίζεται μὲ τὰ αἰσθητά σας. Εἰπέτε μας, ἀκριβῶς τί ζητεῖτε. Αὐτὸ θέλομεν νὰ μάθωμεν.

Κράμπτον [δυσφορῶν]. Εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ ἀπαντήσῃ κανεὶς εἰς αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, κύριε Μπομών.

Μπομών. Ἐμπρός. Θὰ σὺς βοηθήσω. Τί εἶνε ἐκεῖνο ὑποῦ ἀποδοκιμάζετε εἰς τὰς παρούσας συνθήκας τῶν παιδιῶν;

Κράμπτον. Ἀποδοκιμάζω τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὑποῖον ἀνετράφησιν. [Τὸ μέτωπον τῆς κυρίας Κλάνδον συσπᾶται δυσσιώπως.]

Μπομών. Πῶς θέλετε νὰ μεταβληθῇ τὸ πρᾶγμα τώρα;

Κράμπτον. Νομίζω ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐνδύονται μὲ περισσοτέραν μετριοφροσύνην.

Βαλεντίνος. Ἀνοησάις.

Μπομών [πάραντα ἐπιρρίπτων ἑαυτὸν ἐπὶ τῶν νώτων τῆς καρέκλας, ἀγανακτῶν διὰ τὴν διακοπὴν]. Ὅταν τελειώσετε, κύριε Βαλεντίνε, ὅταν καθ' ὄλοκληρίαν τελειώσητε.

Βαλεντίνος. Τί ἐλάττωμα ἔχει ἢ ἐνδυμασία τῆς μὲς Κλάνδον;

Κράμπτον [μὲ ἔξωσιν πρὸς τὸν Βαλεντίνον]. Ἡ γνώμη μου ἀξίζει ὅπως καὶ ἡ ἰδική σου.

Γκλόρια [προνοητικῶς]. Πατέρα!

Κράμπτον [ἐλεεινῶς καταστελλόμενος]. Δὲν ἐννοοῦσα διὰ σέ, κόρη μου. [Ἐπικαλούμενος θερμότατα τὸν Μπομών.] Ἀλλὰ τὰ δύο μικρότερα τέκνα! δὲν τὰ εἶδετε κύριε Μπομών; καὶ πράγματι νομίζω ὅτι θὰ συμφωνήσητε μαζί μου ὅτι ἔχει κάτι πολὺ ἔντονον, κάτι σχεδὸν ἀνοικτὸν καὶ πάρα εὐθυμον ἢ ἐνδυμασία των.

Κυρία Κλάνδον [μὲ ἀνυπομονησίαν]. Μήπως ὑποθέτετε ὅτι ἐγὼ ἐκλέγω τὸ εἶδος τῆς ἐνδυμασίας των; Τῇ ἀληθείᾳ, αὐτὰ εἶνε παιδαριώδη.

Κράμπτον [ἔξω φρενῶν, ἐγειρήμενος]. Παιδαριώδη! [Ἡ κυρία Κλάνδον ἐγειρεται μετ' ἀγανακτήσεως.]

Μακκόμας

Βαλεντίνος

Γκλόρια

Κράμπτον, ὑπεσχέθης—

Γελοῖον. Ἐνδύονται ὠμιοτάτα.

Παρακαλῶ, νὰ φερώμεθα λογικῶς.

Θόρυβος. Αἰφνης ἀκούουν προανακρουστικὸν τινα κωδωνισμόν ποτηρίων ἐν τῷ ὀπισθεν δωματίῳ. Στρέφουν ἐνόχως, καὶ ἀνακαλύπτουν ὅτι ὁ ὑπῆρέτης μόλις ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ ἐν τῷ κήπῳ μπάρι, καὶ κωδωνοκρούει τὸν δίσκον του ἐνῶ ἔρχεται σιγὰ πρὸς τὴν τράπεζαν κομίζων αὐτόν. Νεκρικὴ σιγή.

Ἐπῆρέτης [πρὸς τὸν Κράμπτον, ἀποθέτων ποτήριον χωριστὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης]. Τὸ ἱρλανδικὸν σας, κύριε. [Ὁ Κράμπτον κά-

θεται ὀλίγον αἰδημόνως. Ὁ ὑπηρέτης ἀποθέτει ἕτερον ποτήριον χωριστά, λέγων πρὸς τὸν Μπομών. Τὸ σκοτσέζικόν σας, κύριε. [Ὁ Μπομών σείει τὴν χεῖρα ἐκδηλῶν ἀνυπομονησίαν. Ὁ ὑπηρέτης ἀποθέτει μεγάλην ὑάλινην ὑδρίαν εἰς τὸ μέσον.] Καὶ λεμονιάδα. [Ὅλοι καταστέλλονται εἰς τὰς καρέκλας των. Εἰρήνη βασιλεύει.]

Κυρία Κλάνδον [ταπεινῶς πρὸς τὸν Μπομών]. Φοβουῦμαι ὅτι σὰς διεκόψαμεν, κύριε Μπομών.

Μπομών [γαληνιαίως]. Ναί, μὲ διεκόψατε. [πρὸς τὸν ὑπηρέτην, ἐξερχόμενον.] Περίμενε μίαν στιγμὴν.

Ὑπηρέτης. Εἰς τὰς διαταγὰς σας. [Ἰστανταὶ ὑπισθῆν τῆς καρέκλας τοῦ Μπομών.]

Κυρία Κλάνδον [πρὸς τὸν ὑπηρέτην]. Λυποῦμαι ὑποῦ σὲ κρατοῦμεν, ἀλλὰ ὁ κ Μπομών τὸ θέλει.

Ὑπηρέτης [καθ' ὅλα φῆη ἤσυχος]. Τίποτε, κυρία. Εὐχαριστοῦμαι μάλιστα. Εἶνε ἀπόλαυσι γὰρ μὲ γὰ παρακολοῦθῶ τὸν δυνατὸν του, γυμνασμένον κοῦν, καθὼς δουλεύει μέσα εἰς τὸ κεφάλι του—πολλὴ ζωγονητικὴ ἀπόλαυσι, πολὺ διωσκειδιστικὴ καὶ διδακτικὴ, σὰς βεβαιῶ, κυρία.

Μπομών [ἀναλαμβάνων τὸ πρόσταγμα τῶν ἐργασιῶν] Λοιπὸν, κύριε Κράμπτον· σὰς περιμένομεν. Παρατεῖσθε τῆς ἀντιρρήσεώς σας κατὰ τῆς ἐνδυμνισίας, ἢ ἐμμένετε;

Κράμπτον [ἐπικλητικῶς]. Κύριε Μπομών· λάβετε ὑπ' ἄψιν τὴν θέσιν μου διὰ μίαν στιγμὴν. Δὲν πρόκειται μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν μου· εἶνε καὶ ἡ ἀδελφὴ μου Σωφρονία καὶ ὁ γαμβρὸς μου καὶ ὅλος των ὁ κύκλος. Ἔχουν μεγάλην φρίκην διὰ πᾶν ὅτι εἶνε καθόλου—καθόλου—πῶς γὰρ εἶπω—

Μπομών. Ἐμπρὸς εἰπέτε το. Ἀπρεπὲς; Χυδαῖον; Θεατρικόν;

Κράμπτον. Ὅχι ἀπὸ κακοῦθειας, ἐννοεῖται, ἀλλὰ—ἀλλὰ— [Ἐκστομίζων τὸ πρᾶγμα ὡσεὶ ἀχαλίνωτος.] αὐτὰ τὰ δύο παιδιὰ θὰ τρομάξουν τοὺς συγγεγεῖς μου. Δὲν εἶνε διὰ τὰ ἔχουν συνάφειαν μὲ τὴν τάξιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν. Αὐτὸ εἶνε τὸ παράπονόν μου.

Κυρία Κλάνδον [μὲ κατεσταλμένην ὀργήν]. Κύριε Βαλεντίνε. Φρονεῖτε ὅτι ἔχουν τίποτε ἀπρεπὲς ἢ χυδαῖον ὁ Φίλιππος καὶ ἡ Δόλλυ;

Βαλεντίνος. Βεβαίως ὄχι. Αὐτὰ εἶνε τερθρεῖαι. Ἡ ἐνδυμασία των εἶνε πολὺ καθὼς πρέπει.

Κράμπτον. Ὡ, βέβαια· ἐννοεῖται αὐτὸ τὸ λέγεις σύ.

Κυρία Κλάνδον. Γουλιέλμ· βλέπεις ἀρκετὸν καλὸν ἀγγλικὸν κόσμον. Εἶπέ μου ἔχουν τὰ παιδιὰ μου πάρα πολλὰ στολίδια;

Ὑπηρέτης [καθησυχαστικῶς]. Μπᾶ, τί λέτε κυρία, καθάλου. [Καταπειστικῶς.] Καθόλου, κύριε, καθόλου. Εὐμορφα ἐνδύονται καὶ μὲ γούστο, δὲν λέγω, ἀλλὰ φρόνιμα καὶ καθὼς πρέπει—εὐγενικώτατα καὶ ἀξιοπρεπῶς, σὰς βεβαιῶ. Ἡμποροῦσαν γὰρ εἶνε υἱὸς καὶ θυγατέρα ἐνὸς ἱερέως, μείνετε βέβαιος, κύριε. Νὰ τὰ παρατηρήσετε καλῆτερα, καὶ σὰς βεβαιῶ θὰ συμφωνή— [τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς ἀρλεκίνος καὶ μία ἀρλεκίνη, χορευτικῶς εἰς τὴν μουσικὴν τοῦ κήπου, μόλις φθάσαν τὴν οὐρὰν τοῦ βάλς, ἀλληλανεμοστροβίζονται ἐντὸς τοῦ δωματίου. Τὸ ἔνδυμα τοῦ ἀρλεκίνου εἶνε παμπούκιλον, καὶ συνίσταται ἀπὸ μικρὰ τετραγωνικὰ τεμάχια, μεταξίνου ὑφάσματος ἔχοντα χιῶμα ἐναλλὰξ ζωρὸν γαλάζιον καὶ χρυσοῦν. Ἡ μαγικὴ βάρβδος του εἶνε ἐπίχρυσος, καὶ ἡ προσωπίς του ἀνιστραμμένη πρὸς τὰ ἄνω. Τὰ βραχυφόρια τῆς ἀρλεκίνης ἀποτελοῦσιν ἐπιτομήν τοῦ ὑπὸ θερσιμῶν ἀγροῦ, μὲ τὸ χρυσοῦν πορτακάλλινον χρώμα των καὶ τὸ ἐρυθρὸν παπαρονόχρον, μικροῦ βελουδίνου χιτωνίου ἀντιπροσωπεύοντος τοῦς στήμονας τῆς παπαρούνας. Παρελαύνουν, ὡσεὶ πάγκαλον καὶ ἐκθαμβωτικὸν φάσμα, μεταξὺ τοῦ Μακκόμα καὶ τοῦ Μπομών, καὶ εἶτα ὀπίσω κυκλῶδῶν πρὸς τὴν ἄκρην τῆς τραπέζης, ἐνθα, ἐνθ' κρούεται ἡ ὑστάτη χορδὴ τοῦ βάλς, σχηματίζουσιν ὡσαν εἰκόνα ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὀμηγύρεως, ὁ μὲν ἀρλεκίνος γονυπετῶν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος, ἡ δὲ ἀρλεκίνη ἰσταμένη ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ του γόνατος, καὶ ἔχουσα τοὺς

βραχίονας καμπυλομένους ὑπερθεῖν τῆς κεφαλῆς του. Ἀντιθέτως πρὸς τὸν χορὸν των, τὸν ὁποῖον ἐκτελοῦν μὲ ἐξοχον χάριν, αἱ στάσεις των εἶνε ἀνεπιτυχεῖς, καὶ ἀπειλεῖται κατακηνημισμός.]

Ἡ ἀρλεκίνη [κράζουσα μὲ ὀξύτητα]. Πιῖστε με, θὰ πέσω. Μπαμπᾶ, πιᾶσε με γὰρ καταίβω.

Κράμπτον [μὲ ἀνησυχίαν τρέχων πρὸς αὐτὴν καὶ λαμβάνων τὰς χεῖρας τῆς]. Παιδί μου!

Δόλλυ [πηδῶσα διὰ τῆς βοηθείας του]. Εὐχαριστῶ πολὺ καλὸς εἶσαι. [Ὁ Φίλιππος, θέτων τὴν βάρβδον του ἐντὸς τῆς ζώνης του, κάθεται παρὰ τῆς τραπέζης, καὶ χύνει λεμονιάδα εἰς ποτήριον. Ὁ Κράμπτον ἐπιστρέφει εἰς τὸν σοφᾶν ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ.] Ὡ, χίζι! διασκέδασε! τρέλλα! [Κάθεται δι' ἄλματος ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ἄκρας τῆς τραπέζης ἀσθμοίνουσα.] Ὡ, λεμονιάδα! [Πίνει.]

Μπομών [εἰς ἰσχυροὺς τόνους] Αὐτὴ εἶνε ἡ νεοτέμα δεσποινίς· ἢ ὄχι;

Δόλλυ [ὄλισθαίνουσα ἐκ τῆς τραπέζης, μὲ μέγαν τρόμον ἕνεκα τῆς στεντορίας φωνῆς του καὶ τοῦ φοβεροῦ τρόπου του]. Μάλιστα, κύριε. Πυρκαλιῶ παῖς εἶθε;

Κυρία Κλάνδον. Εἶνε ὁ κύριος Μπομών, Δόλλυ, ὁ ὁποῖος πολὺ ἀβροφρόνως ἦλθεν ἀπόψε γὰρ μᾶς βοηθήσῃ.

Δόλλυ. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον Μπο— Φίλιππος. Σοσ!

Κράμπτον. Κύριε Μπομών—Μακκόμα. Κάμνω ἔκκλινον πρὸς ἐσᾶς. Εἶνε ὀρθὰ αὐτὰ; Ἡμπορεῖτε γὰρ μεμφθῆτε τὴν οἰκογένειαν τῆς ἀδελφῆς μου ὅταν ἀποδοκιμάσῃ τὸ φόρεμα αὐτό;

Δόλλυ [ἐρυθριῶσα δυσσιῶνως]. Ἡρξιστε πάλιν τὰ ἴδια;

Κράμπτον [δυσωπῶν αὐτὴν]. Ὅχι, ὄχι. Εἶνε ἴσως φυσικὸν εἰς τὴν ἡλικίαν σου.

Δόλλυ [πεισμόνως]. Μὴ σὲ μέλει διὰ τὴν ἡλικίαν μου. Εἶνε ὠραῖον ἢ ὄχι;

Κράμπτον. Ναί, ἀγαπητὴ μου, ναί [Κάθεται εἰς ἐνδειξιν ὀποταγῆς.]

Δόλλυ [ἐπιμόνως]. Σοῦ ἀρέσει ἢ ὄχι;

Κράμπτον. Παιδί μου, πῶς θέλεις γὰρ μού ἀρέσῃ, ἢ γὰρ τὸ ἐπιδοκιμάζω;

Δόλλυ [ἀποφασισμένη γὰρ μὴ τὸν ἀφήσῃ]. Πῶς εἶνε δυνατόν γὰρ τὸ θεωρῆς ὠραῖον καὶ γὰρ μὴ σοῦ ἀρέσῃ;

Μακκόμας [ἐγειρόμενος, ὠργισμένος καὶ ἀισχυρόμενος]. Τῇ ἀληθείᾳ, πρέπει γὰρ εἶπω— [Ὁ Μπομών, ὁ ὁποῖος ἠκροῖται τὴν Δόλλυ μὲ ἄκραν ἐπιδοκιμασίαν, ἐπιπίπτει κατ' αὐτοῦ παραχρῆμα.]

Μπομών. Ὅχι, μὴ διακόπτῃς, Μακκόμα. Ἡ μέθοδος τῆς δεσποινίδος εἶνε ὀρθοτάτη. [πρὸς τὴν Δόλλυ, μὲ τρομακτικὴν ἔμφασιν.] Ἐπιμείνατε, μὲς Κλάνδον, διευθύνετε τὰς ἐρωτήσεις σας μετ' ἐπιμοιῆς.

Δόλλυ [στρέφουσα πρὸς τὸν Μπομών]. Ὅχι! καλέ, εἶσθε ἕνας σωυτὸς ἀστραπόβροιτος! Ἔτσι τὰ πῆτε πάντοτε;

Μπομών [ἐγειρόμενος]. Ναί. Μὴ προσπαθῆτε γὰρ μὲ ζαλίσετε καὶ μὲ περιπλέξετε, νεῖνις· εἶσθε πολὺ μικρὰ ὥστε γὰρ τὸ κατορθώσετε. [Λαμβάνει τὴν καρέκλαν τοῦ Μακκόμα ἀπὸ τὸ πλευρὸν τῆς κυρίας Κλάνδον, καὶ τὴν θέτει εἰς τὸ ἰδικόν του πλευρὸν.]

Καθήσατε. [Ἡ Δόλλυ, ὡσεὶ ὑπερωτισθεῖσα, ὑπακῶναι, καὶ ὁ Μπομών πάλιν κάθεται. Ὁ Μακκόμας, ἀσπυτερηθεὶς τῆς καρέκλας, λαμβάνει μίαν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μεταξὺ τῆς τραπέζης καὶ τοῦ σοφᾶ.]

Λοιπὸν, κύριε Κράμπτον, τὰ γεγονότα εἶνε ἐνώπιόν σας—ἐνώπιον ἀμφοτέρων σας. Φρονεῖτε ὅτι ἐπιθυμεῖτε γὰρ ἔχετε μιζύ σας τὰ δύο μικρότερα παιδιὰ σας γὰρ ζοῦν μὲ σᾶς. Αἶ, λοιπὸν, ἐγὼ σᾶς λέγω ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖτε— [Ὁ Κράμπτος προσκαθεῖ γὰρ διαμαρτυρηθῆ· ἀλλ' ὁ Μπομών δὲν τὸ ἀρέχεται ἐπ' ὀυδερὶ λόγῳ.] Ὅχι, δὲν ἐπιθυμεῖτε· φρονεῖτε ὅτι ἐπιθυμεῖτε, ἀλλὰ ἐγὼ γνωρίζω καλῆτερα σας. Θελετε αὐτὴ ἢ νεῖνις ἐδῶ γὰρ παύσῃ γὰρ ἐνδύεται ὡς σκηρικὴ ἀρλεκίνη τὸ ἑσπέρας

καὶ ὡς ἀρλεκίνη τοῦ σαλονίου τὴν ἡμέραν. Αἶ, λοιπόν, ἐγὼ σὺς λέγω ὅτι δὲν σκοπεύει νὰ παύτη — οὐδέποτε. Νομίζει ὅτι σκοπεύει· ἀλλὰ—

Δόλλυ [διακόπτουσα αὐτόν]. Ὅχι, δὲν σκοπεύω. [Αποφασιστικῶς] Οὐδέποτε θὰ παύσω νὰ ἐνδύομαι κομψά. Οὐδέποτε. Ὅπως ἡ Γκλόρια εἶπεν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὴν Μαδέραν, οὐδέποτε, οὐδέποτε, οὐδέποτε, ἐνὸς φουτρόνουν τὰ χάρτα, ἐνὸς φουτρόνουν τὸ νερόν.

Βαλεντίνος [ἐγειρόμενος ἐν ἐξωφρενικῇ ταραχῇ]. Τί! Τί! [Ἀρχίζων νὰ ὀμιλῇ πολὺ γρήγορα.] Πότε τὸ εἶπεν αὐτό; Εἰς ποῖον τὸ εἶπε;

Μπομών [ἐπιρρίπτων ἑαυτὸν πρὸς τὰ ὀπίσω μετὰ βαρείας, αἰκίρι-μοιοι ἐπιπλήξεως]. Κύριε Βαλεντίνε—

Βαλεντίνος [πιπερωδῶς]. Νὰ μὴ μὲ διακόπτετε, κύριε· τὸ πρᾶγμα εἶνε σοβαρόν. Ἐπιμένω νὰ μίθω πρὸς ποῖον τὸ εἶπεν αὐτὸ ἢ μὴ Κλάνδον.

Δόλλυ. Ἴσως νὰ ἐνθυμῆται ὁ Φίλιππος. Εἰς ποῖον τὸ εἶπε, Φίλιππε; ἤτο ὁ τέταρτος εἰς τὸν ὁποῖον τὸ εἶπεν, ἢ ὁ πέμπτος;

Βαλεντίνος. Πέμπτος!!!

Φίλιππος. Θάρρος, Βαλεντίνε. Δὲν ἦτο πέμπτος ἦτον ἀπλῶς ἓνας ἡμέρος ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, πάντοτε πρῶ-χειρος—ὁ ὑπομονητικώτατος καὶ ἀκακώτατος τῶν ἀνθρώπων.

Γκλόρια [ψυχρῶς]. Τί συζητοῦμεν τώρα, παρακαλῶ;

Βαλεντίνος [πολὺ ἐρυθρῶς]. Συγγνώμην. Ληστούμαι ὑποῦ σὺς διέκοψα. Δὲν θὰ σὺς ἐνοχλήσω πλέον, κυρία Κλάνδον. [Ἐποκλίνεται πρὸς τὴν κυρίαν Κλάνδον καὶ βαδίζει ἔξω πρὸς τὸν κήπον, βράζων ἀπὸ κατεσταλμένην ὀργήν.]

Δόλλυ. Χ'μ'χ'μ!

Φίλιππος. Ἀχάχ!

Γκλόρια. Ἐξακολουθήσατε, παρακαλῶ, κύριε Μπομών.

Δόλλυ [παρενθέτουσα ἐνφ' ὃ Μπομών, φοβερὰ συνοφρουόμενος, περισυλλέγει ἑαυτὸν ἵνα ἐπιλάβηται ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως]. Σκοπεύετε νὰ μᾶς ἐπιβληθῆτε, κύριε Μπομών—

Μπομών. Ἐγώ—

Δόλλυ [διακόπτουσα αὐτόν]. Ναί, ναί, αὐτὸ σκοπεύετε· φρονεῖτε ὅτι δὲν σκοπεύετε, ἀλλὰ σκοπεύετε. Τὰ ἐννοῶ ἀπὸ τὸ φρεῖδιὰ σας.

Μπομών [συνθηκολογῶν]. Κυρία Κλάνδον· αὐτὰ εἶνε εὐ-φυστάτα παιδιὰ—μὲ διαυγῆ κρίτιν, καλονατεθραμμένα παιδιὰ. Ἀδιστάκτως τὸ ὁμολογῶ αὐτό. Ἦμπορεῖτε καὶ σεῖς ἀνταποδίδουσα τὴν φιλοφρόνησιν νὰ μοῦ ὑποδείξητε ἓνα τρόπον διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ τὰ πείσω νὰ κρατοῦν τὰ στόματά των κλεισμένα;

Κυρία Κλάνδον. Δόλλυ, κόρη μου—!

Φίλιππος. Τὸ παλαιὸν μας ἐλάττωμα πάλιν, Δόλλυ. Σιωπή. [Ἡ Δόλλυ κλείει τὸ στόμα της.]

Κυρία Κλάνδον. Τώρα, κ. Μπομών, ὄριστε, πρὶν ἀρχίσουν πάλιν—

Ἐπὶ τῆς [σιγῆς]. Γρήγορα, κύριε, κίμετε γρήγορα.

Δόλλυ [ἀκτινοβολοῦσα πρὸς αὐτόν]. Ἀγαπητὲ Γουλιέλμε!

Φίλιππος. Σασ!

Μπομών [ἀπροσδοκῆτως ἀρχίζει μὲ ἐρώτησιν ἐκσφενδαζομένην ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Δόλλυ]. Ἐχετε καμμίαν πρόθεσιν νὰ ἔλθετε εἰς γάμον;

Δόλλυ. Ἐγὼ! Ξέρω κ' ἐγὼ ὁ Φίγχοσ μου ὀμιλεῖ μετα-χειριζόμενος τὸ βαπτιστικὸν μου ὄνομα.

Μακκόμα. Δὲν τὰ ἀνέχομαι αὐτά. Κύριε Μπομών, μεταχειρίζομαι τὸ βαπτιστικὸν ὄνομα τῆς δεσποινίδος ὅλως φυσικῶς ὡς παλαιὸς φίλος τῆς μητρός της.

Δόλλυ. Ναί, ναί, μὲ ἀποκαλεῖς Δόλλυ, ὡς παλαιὸς φίλος

τῆς μητρός μου. Ἀλλὰ ἔταν μὲ λέγῃς Δωροθέε-εε-αν; [Ὁ Μακκόμας ἐγειρεται μὲ ἀγανάκτησιν.]

Κράμπτον [ἀνησύχως, ἐγειρόμενος νὰ τὸν χαλιναγωγῆσῃ]. Κράτησε τὸν θυμὸν σου, Μακκόμα. Νὰ μὴ γίνωνται φι-λονοικίαι. Κίμε ὑπομονήν.

Μακκόμα. Δὲν θὴ κίμω ὑπομονήν. Ἐδείχθης ἐντελῶς ψοφοδεῖς, Κράμπτον. Αὐτὸ εἶνε τερατώδες, σοῦ λέγω.

Δόλλυ. Κύριε Μπομών, σὰς παρακαλῶ ἐπιβληθῆτε τοῦ Φίγχοσ, καμέτέ μας αὐτὴν τὴν χάριν.

Μπομών. Ἀμέσως, Μακκόμα· κατήντησες γελοῖος. Κάθισε κάτω.

Μακκόμα. Ἐγώ—

Μπομών [κυματίζων τὴν χεῖρα του ἐπιτακτικῶς]. Τίποτε· κάθισε κάτω, κάθισε κάτω. [Ὁ Μακκόμας, κάθεται σύνοφρος, ὃ δὲ Κράμπτον, πολὺ ἀνακουφισθεὶς, ἀκολουθεῖ τὸ παράδειγμά του.]

Δόλλυ [πρὸς τὸν Μπομών, μειλιχίως]. Εὐχαριστῶ.

Μπομών. Τώρα ἀκούσατέ με, ὄλοι σας. Δὲν ἐκφέρω γνώμην, Μακκόμα, ἂν καὶ κατὰ πόσον δυνατὸν νὰ ἔχῃς ἐκτεθῆ ἢ νὰ μὴ ἔχῃς ἐκτεθῆ ἐν τῇ διευθύνσει τὴν ὁποίαν αἰεῖσεται ἢ νεῦνις αὐτῇ. [Ὁ Μακκόμας ἰτοιμάζεται νὰ δια-μαρτυρηθῆ.] Ὅχι· μὴ μὲ διακόπτῃς· ἐὰν δὲν νυμφευθῆ σέ, θὰ νυμφευθῆ κάποιον ἄλλον. Αὐτῇ εἶνε ἡ λύσις τῆς δυ-σκολίας τὴν ὁποίαν γεννᾷ τὸ γεγονός ὅτι δὲν φέρει τὸ ὄνομα τοῦ πατρός της. Ἡ ἄλλη κυρία ἔχει πρόθεσιν νὰ νυμφευθῆ.

Γκλόρια [ἀγάπτουσα]. Κύριε Μπομών!

Μπομών. ὦ, βέβαια, ἔχετε πρόθεσιν· δὲν τὸ γνωρίζετε, ἀλλὰ ἔχετε.

Γκλόρια [ἐγειρομένη]. Παύσατε. Σὰς προειδοποιῶ, κύριε Μπομών, ὅτι δὲν ἐπιτρέπω νὰ ἀποφαίνεσθε περὶ τῶν προ-θέσεών μου.

Μπομών [ἐγειρόμενος]. Εἶνε περιττόν, μὴ Κλάνδον. Δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ μὲ καταστείλετε. Σὰς λέγω ῥητῶς· μετ' ὀλίγον χρόνον τὸ ὄνομά σας δὲν θὰ εἶνε οὔτε Κλάνδον, οὔτε Κράμπτον, καὶ ἅμα θέλω ἠμπορῶ νὰ σὺς εἶπω ποῖον θὰ εἶνε τὸ ὄνομά σας. [Πηγαίνει εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς τραπέζης, ἔσθα ἐκτυλίσει τὸ δόμιον, καὶ θέτει τὴν ψευδῆ ρίνα ἐπὶ τῆς τραπέ-ζης. Ὅταν κινᾷ, ὄλοι ἐγειρόνται, ὃ δὲ Φίλιππος πηγαίνει εἰς τὸ παράθυρον. Ὁ Μπομών, μὲ μίαν χειρονομίαν, προσκαλεῖ τὸν ὑπ-ηρέτην νὰ τὸν βοηθῆσῃ εἰς τὴν ἀμφέσιν.] Κύριε Κράμπτον, ἡ ἰδέα σας νὰ πᾶτε εἰς τὰ δικαστήρια εἶνε καθαρὰ μωρία· τὰ παιδιὰ σας θὰ εἶνε ἐνήλικα πρὶν δικασθῆ ἢ ὑπόθεσις. [Ἀφίνων τὸν ὑπηρετὴν νὰ θέσῃ τὸ δόμιον ἐπὶ τῶν ὄμων του.] Δὲν δύνασθε νὰ κάμετε ἄλλο τίποτε εἰμὴ μίαν φιλικὴν διαρρύθμισιν. Ἐὰν θέλετε τὴν οἰκογένειάν σας περισσό-τερον παρ' ὅσον αὐτῇ θέλει σὰς, θὰ μειονεκτῆτε εἰς τὴν διαρρύθμισιν. Ἐὰν ἡ οἰκογένειά σας σὰς θέλῃ, περισσό-τερον παρ' ὅσον σεῖς τὴν θέλετε, θὰ πλεονεκτῆτε εἰς τὴν διαρρύθμισιν. [Τινάσσει τὸ δόμιον εἰς προπόσας πτυχὰς καὶ λαμβάνει τὴν ψευδῆ ρίνα. Ἡ Δόλλυ θεᾶται αὐτὸν ἀποθαυμάζουσα.] Ἡ ἰσχὺς τῆς θέσεώς των ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι εἶνε πολὺ εὐ-χάριστα πρόσωπα. Ἡ ἰσχὺς τῆς θέσεώς σας ἔγκειται εἰς τὸ εἰσόδημά σας. [Ἐφαρμόζει τὴν ψευδῆ ρίνα καὶ ἅπαξ ἔτι προσ-λαμβάνει τὴν χονδροειδῆ μεταμόρφωσιν.]

Δόλλυ [τρέχουσα πρὸς αὐτόν]. ὦ, τώρα φαίνεσθε καθαυτὸ ὡς ἀνθρώπινον ὄν. Ἐπιτρέψατε νὰ χορεύσω μαζύ σας μίαν γύραν. Γνωρίζετε χορόν; [Ὁ Φίλιππος, ἀναλαμβάνων τὸν ρόλον του ὡς ἀρλεκίος, σείει τὴν ράβδον του, ὡσανεὶ ἐπέριπτε γοητεῖαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ μαγικὴν ἐπιρροήν.]

Μπομών [βροντωδῶς]. Ναί. Φρονεῖτε ὅτι δὲν γνωρίζω, ἀλλὰ γνωρίζω. Ἐμπρός. [Τὴν ἀρπάζει καὶ χορεύει μετ' αὐτῆς ἐξερχόμενος διὰ τοῦ παραθύρου κατὰ ἐντονώτατον τρόπον, ἀλλὰ μετὰ ἐπιμελημένης εὐπρεπειας καὶ χάριτος. Ὁ ὑπηρετὴς ἔν τῷ μεταξύ

ἀσχολεῖται εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν καθισμάτων εἰς τὰς συνθήκας θέσεις των.]

Φίλιππος. "Ὁ χορὸς ἄς προβαίῃ ἀπαύστως, πανταχοῦ ἢ χαρὰ ἄς χυθῇ." Γουλιέλμ.

Ἐπιπρόεδρος. Διατάξτε.

Φίλιππος. Ἐμπορεῖς νὰ προμηθεύσῃς δύο δόμνα καὶ δύο μήταις διὰ τὸν πατέρα μου καὶ διὰ τὸν κ. Μακκόμαν.

Μακκόμας. Βεβαιότατα ὄχι. Διομαρτύρομαι—

Κράμπτον. "Ὀχι, ὄχι, τί πειράζει διὰ μιὰ φορά; Μακκόμα; Νὰ μὴ χαλάμε τὴν διασκέδασι.

Μακκόμας. Κρίμπτον, δὲν εἶσαι ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν ὁποῖον σὲ ἐξέλαβον. [Ἐκφραστικῶς.] Πάντοτε ἐκεῖνοι ὁποῦ θέλουν νὰ ἐπιβάλλωνται εἰς τοὺς ἄλλους εἶνε οἱ πλέον ἄνθρωποι. [Πηγαίνει πλήρως ἀγῆτας πρὸς τὸ παράθυρον.]

Κράμπτον [ἀκολουθῶν αὐτόν]. Αἶ, καλὰ μὴ σὲ μέλει. Πρέπει νὰ τοὺς κάνωμε τὸ κέφι καὶ ὀλίγον. Ἐπιπρόεδρος, ἔμπορεῖς νὰ μᾶς εὔρῃς τίποτε νὰ φορέσωμεν;

Ἐπιπρόεδρος. Μάλιστα, κύριε. [Προηγείται αὐτῶν πρὸς τὸ παράθυρον καὶ ἵσταται ἐκεῖνα περᾶσον ἔξω πρὸ αὐτοῦ.] Ἀπ' ἐδῶ, κύριε, Δόμνα καὶ μῦταις εἶπετε;

Μακκόμας [ὀργιλῶς, ἐνῶ ἐξέρχεται]. Ἐγὼ θὰ φορέσω τὴν ἀληθινὴν μου μῦτην.

Ἐπιπρόεδρος [μὲ γλυκύτητα]. Μπᾶ, κύριε. Πολὺ εὐκολὰ προσαρμόζεται καὶ ἡ ψεύτικη ἔχει ἄρκετον τόπον. [Ἐξέρχεται μετὰ τὸν Μακκόμαν.]

Κράμπτον [στρέφω πρὸς τὸν Φίλιππον, εἰς τὸ παράθυρον, μὲ ἀδύνατον πατρικῆς γλυκύτητος]. Ἐλα, παιδί μου, ἔλα. [Προχωρεῖ.]

Φίλιππος [φαιδρῶς, ἀκολουθῶν αὐτόν]. Ἐρχομαι, πατέρα, ἔρχομαι. [Ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τοῦ παραθύρου σταματᾷ, παρατηρεῖ τὸν Κράμπτον, εἶτα στρέφει φανταστικῶς μὲ τὴν ράβδον τοῦ καμπτομένην εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ λέγει μὲ χαμηλωθεῖσαν φωνὴν πρὸς τὴν κυρίαν Κλάνδον καὶ τὴν Γκλόριαν.] Ἐσθάνθητε τὸ πάθος τοῦ πράγματος; [Γίνεται ἄφαντος.]

Κυρία Κλάνδον [μείνασα μόνη μὲ τὴν Γκλόριαν]. Διατί ἄραγε ὁ κ. Βαλεντίνος ἔφυγε τόσον αἰφνιδίως.

Γκλόρια [ἀψέως]. Δὲν ἤξεύρω. Ἡ μάλλον, ἤξεύρω. Πηγαίνομεν νὰ ἰδοῦμε τὸ χορὸν. [Πηγαίνουσι πρὸς τὸ παράθυρον, καὶ συναντῶνται ὑπὸ τοῦ Βαλεντίνου, εἰσερχομένου ἀπὸ τὸν κήπον μὲ βῆμα ταχύ, καὶ μὲ τὸ πρόσωπον σύνοφρον καὶ κατηφές.]

Βαλεντίνος [ξηρῶς]. Συγγνώμην. Ἐνόμιζα ὅτι ἡ συντροφία διελύθη.

Γκλόρια [προκλητικῶς]. Δοιπὸν διατί ἐπιστρέψατε;

Βαλεντίνος. Ἀφοῦ μὲ ἐρωτᾶτε θὰ σῆς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν. Διὰ τὰ ἐξέλθω πρέπει νὰ εἰσέλθω πρῶτον εἰς τὸ μέρος ὁποῦ χορεύουσι, καὶ διὰ νὰ εἰσέλθω ἐκεῖ πρέπει νὰ ἔχω εἰσιτήριον, καὶ τὸ εἰσιτήριον τιμᾶται πέντε σελήνια, ἐγὼ δὲ δὲν ἔχω οὔτε πέντε λεπτά.

Κυρία Κλάνδον. Σᾶς δυσηρεστήσαμεν εἰς τίποτε κ. Βαλεντίνε;

Ἡ Γκλόρια ἵσταται μὲ ὄψιν δεινῶς προσβεβλημένης γυναίκος, πράγματι ὅμως διότι θέλει νὰ προκαλέσῃ διαπληκτισμὸν, τοῦθ' ὅπερ ἡ μήτηρ της δὲν ἀντιλαμβάνεται καὶ νεύει εἰς αὐτὴν νὰ ἀλλάξῃ ὄψιν.

Βαλεντίνος. Κυρία Κλάνδον, εἶπα τίποτε προσβλητικόν; Ἐπραξί τίποτε προσβλητικόν;

Γκλόρια. Ἐπληκτῆς ὅτι τὸ παρελθόν μου ὑπῆρξε ὅμοιον μὲ τὸ ἰδικόν σου. Αὐτὴ εἶνε ἡ χειρίστη τῶν ὕβρων.

Βαλεντίνος. Οὐδόλως ὑπῆρξεν αὐτό. Σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι τὸ παρελθόν μου ὑπῆρξεν ἄψογον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἰδικόν σας.

Κυρία Κλάνδον [μετὰ μεγάλης ἀγανακτήσεως]. Κύριε Βαλεντίνε!

Βαλεντίνος. Καλὰ, τί πρέπει νὰ συμπεράνω ὅταν μαθαίνω

ὅτι ἡ μὲς Κλάνδον ἔκαμεν ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν ὁμιλίαν εἰς ἄλλους τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς ἐμέ—ὅταν μαθαίνω περὶ πέντε τοῦλάχιστον μνηστήρων, συμπεριλαμβανομένου καὶ ἐνὸς πρᾶου ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ; Αἶ, αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται.

Κυρία Κλάνδον. Βεβαίως κύριε Βαλεντίνε δὲν ὑποθέτετε ὅτι ἦσαν τίποτε σοβαρὰ πράγματα, αὐτὰ τὰ ἀστεία τῆς παιδικῆς ἡλικίας;

Βαλεντίνος. Δὲν ἦσαν σοβαρὰ διὰ σᾶς—δὲν ἦσαν σοβαρὰ δι' αὐτὴν ἴσως. Ἀλλὰ ἐγὼ γνωρίζω τί πάσχει ἀπὸ τὰ τοιαῦτα ἀστεία ἡ καρδιά τοῦ ἀνδρός. [Μὲ κωμικωτάτην γνησιότητα σπουδαίου ὄψιν.] Ἐσκέφθητε ποτὲ πῶσαι ὑπάρξεις κατεστράφησαν, πόσοι γάμοι συνήφθησαν ἐξ ἀπλῆς ἀπογνώσεως, πόσοι αὐτοκτονίαι, πόσα—πόσα—πόσα—

Γκλόρια [διακόπτουσα αὐτὴν καταφρονητικῶς]. Μητέρα, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε αἰσθηματίας βλάξ. [Φεύγει δραματικῶς πρὸς τὴν ἐστίαν.]

Κυρία Κλάνδον [αἰσχυρομένη]. ὦ, ἀγαπητὴ μου Γκλόρια, ὁ κ. Βαλεντίνος θὰ σὲ νομίξῃ ἀγροῖκον.

Βαλεντίνος. Δὲν εἶμαι αἰσθηματίας βλάξ. Ἐχω θεραπευθῆ ἐντελῶς ἀπὸ αἰσθηματίτιδα. Δὲν τὴν φοβοῦμαι πλέον αὐτὴν τὴν νόσον. [Κάθεται θυμωμένος.]

Κυρία Κλάνδον. Κύριε Βαλεντίνε. Πρέπει νὰ μᾶς συγχωρήσετε. Αἱ γυναῖκες ἔχουν νὰ ἀπομάθουν τοὺς ψευθεῖς καλοὺς τρόπους τοὺς ὁποῖους εἶχον ἀποκτήσει κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δουλείας των, πρὶν ἀπακτῆσθαι τοὺς γνησιοὺς καλοὺς τρόπους τῶρα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐλευθερίας των. Μὴ νομίζετε ὅτι ἡ Γκλόρια εἶνε χυδαία. [Ἡ Γκλόρια στρέφει ἐκπεπληγμένη] Δὲν εἶνε πράγματι τοιαύτη.

Γκλόρια. Μητέρα! τί! ζητεῖς ἀπ' αὐτὸν συγγνώμην διὰ λογαριασμὸν μου!

Κυρία Κλάνδον. Ἀγαπητὴ μου ἔχεις μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα τῆς νεότητος καθὼς ἔχεις καὶ τὰς ἀρετάς της καὶ ὁ κ. Βαλεντίνος φαίνεται μάλλον πολὺ ἀρχαιοπρεπῆς εἰς τὰς ιδέας του περὶ τοῦ φύλου εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ὥστε εἶνε φυσικὸν νὰ μὴ τοῦ ἀρέσῃ νὰ τὸν ἀποκαλέῃ τις βλάκα. Πάμε τώρα, πάμε νὰ ἰδοῦμε τί κάμνει ἡ Δόλλυ. [Πηγαίνει πρὸς τὸ παράθυρον τῆς ἐξόδου. Ὁ Βαλεντίνος ἐγείρεται.]

Γκλόρια. Πηγαίνε μητέρα. Ἐγὼ θέλω νὰ ὁμιλήσω τοῦ κ. Βαλεντίνου ἰδιαιτέρως.

Κυρία Κλάνδον [καταπλαγεῖσα καὶ παρασυσβεῖσα εἰς ἐπιπληξίν]. Τί λές, κόρη μου! [Περισυλλέξουσα τὰς σκέψεις της.] Συγγνώμην, Γκλόρια. Βέβαια, διατί ὄχι, ἀφοῦ τὸ θέλεις. [Ἐποκλίνεται πρὸς τὸν Βαλεντίνον καὶ ἐξέρχεται.]

Βαλεντίνος. Κρίμα ἢ μητέρα σου νὰ μὴν εἶνε χήρα. Ἀξίζει ἐξ Γκλόριας.

Γκλόρια. Πρῶτην φοράν σὲ ἀκούω νὰ κάμνης παρατήρησιν ἢ ὅποιά νὰ σοῦ περιποιῇ τιμὴν.

Βαλεντίνος. Ἄς τ' αὐτά! εἶνε κουραφέξαλα. Πές μου τί ἔχεις νὰ μοῦ πῆς, γιὰ νὰ φεύγω.

Γκλόρια. Αὐτὸ μόνον ἔχω νὰ εἶπω. Μὲ ἔσυρες εἰς τὸ ἐπίπεδόν σου ἐπὶ μίαν στιγμὴν σήμερον τὸ ἀπόγευμα. Νομίζεις, ἐὰν ὅμοιον τι μοῦ συνέβαινε ἄλλοτε πρὶν, ὅτι δὲν θὰ ἐγνωρίζα τὰς συνεπείας ἀρκετὰ ὥστε νὰ προφυλαχθῶ, γνωρίζουσα τὴν ἀθλίαν ἀδυναμίαν τοῦ ἥθους μου;

Βαλεντίνος [ἐπιπληκτῶν αὐτὴν περιπαθῶς]. Μὴ τὸ διατυπώσῃς κατ' αὐτὸν τρόπον. Τί μὲ μέλλει ἐμὲ δι' ἄλλο τίποτε, παρά ἀκριβῶς δι' αὐτὴν σου τὴν ἀδυναμίαν ἥθους, ὡς τὴν ἀποκαλεῖς; Ἐνόμιζες ὅτι ἦσο ἀσφαλῆς, ὅπισθεν τῶν προοδευτικῶν σου ιδεῶν! Καὶ ἐγὼ τὰς ἀνέτρεψα ἀρκετὰ εὐκάλως.

Γκλόρια [αἰθαδῶς, αἰσθανομένη ὅτι τὸν κατέκτησε πλέον]. Βέβαια, τὰς ἀνέτρεψες!

Βαλεντίνος. Καὶ διατί τὰς ἀνέτριψα; Διότι ἤθελα νὰ ἀφυπνίσω τὴν καρδίαν σου, νὰ συταριάξω τὰ βύθη τῆς ψυχῆς σου. Διατί τὸ ἤθελα αὐτό; Διότι ἡ φύσις μὲ ἐλάμβανεν ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν ἐνῶ ἐγὼ τὴν ἐλάμβανα ὑπὸ ἀστείαν ἔποψιν. Ὄταν ἡ κρίσιμος στιγμή ἐφθασε, ποῖον ἢ καρδία ἀφυπνίσθη, ποῖον ἢ ψυχὴ συνεταριάχθη; Ἐμοῦ— ἔμοῦ. Ἐγὼ μετηρησιώθη· σὺ ἀπλῶς προσεβλήθης. Ἐγὼ μίᾳ ἀπὸ τὰς συνήθεις νεανίδας, τόσῳ συνήθεις ὥστε δὲν ἐπιτρέπεις εἰς πρῖους ἀξιωματικοὺς νὰ προχωρήσωσιν ἕως ἐκεῖ ὑποῦ ἐπροχώρηγα ἐγὼ. Δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο νὰ εἶπω. Δὲν θὰ σὲ ἐνοχλήσω ζήτησιν τετριμμένης συγγνώμης. Χαίρε. [Κινεῖ ἀποφασιστικῶς πρὸς τὴν θύραν.]

Γκλόρια. Σταθήτε. [Ὁ Βαλεντίνος διατάζει.] Παρακαλῶ, ἐννοήσατε καλῶς, ἐπειδὴ σὰς εἶπα τὴν ἀλήθειαν αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἤθελα νὰ σὰς ἐνθαρρένω.

Βαλεντίνος. Καλὰ, ξέρω τί θέλεις νὰ εἰπῆς. Ὅτι δὲν εἶσαι ἀπὸ τὰς συνήθεις, ὅτι ἔχω δίκαιον, ὅτι πράγματι ἔχεις βίβλος ψυχῆς. Κολακεύσασαι νὰ τὸ πιστεύης. [Ἡ Γκλόρια ὀπισθοδρομεῖ ἀποτροπιασμένῃ.] Καλὰ, τὸ παραδέχημαι ὅτι δὲν εἶσαι ἀπὸ τὰς συνήθεις, εἰς μερικὰ πράγματα· εἶσαι ἐξυπνὴ νέη, [Ἡ Γκλόρια σκεπτικῶς ἐπιφώνησιν τρομερῶς ὀργῆς, καὶ κάμνει ἐν ἀπειλητικῶν βήμα πρὸς αὐτὴν], ἀλλὰ δὲν ἔχεις ἀκόμη ἀφυπνίσθη. Δὲν ἠσθάνθης κανὲν ἐνδιαφέρον, οὔτε αἰσθάνεσαι. Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ὑπῆρξε τραγικὴ δι' ἐμέ, ὄχι διὰ σέ. Χαίρε. [Στρέφει πρὸς τὴν θύραν.] Ἡ Γκλόρια τὸν παρακολουθεῖ, περίφοβος βλέπουσα αὐτὸν διολισθαίνοντα ἀπὸ τὴν κατοχὴν τῆς. Ἐνῶ ὁ Βαλεντίνος στρέφει τὸν στρύφιγγα, σταματᾷ, εἶτα ἐπαναστρέφει πρὸς αὐτήν, προσφέρον τὴν χεῖρα του.] Ἄς ἀποχωρισθῶμεν φιλικῶς.

Γκλόρια [ἀπέριω ἀνακουφισθεῖσα, καὶ πάραυτα στρέφουσα πρὸς αὐτὸν τὰ νῶτα βεβουλευμένως]. Χαίρετε. Σὰς εὐχομαι εἰδαιμονίαν.

Βαλεντίνος [ἀναπερνούμενος ἐκ τῆς αἰφνιδίας σκέψεως ὅτι ἐπὶ τέλους εἶνε κύριος τοῦ πεδίου]. Ἡ εὐδαιμονία μου εἶνε βεβαία. Διότι ἐπὶ τέλους, μήπως δὲν ἔχω τὴ Γκλόριάν μου;

Γκλόρια [ἀντιμετωπίζουσα αὐτὸν μὲ ταχύτητα]. Τί ἐννοεῖτε;

Βαλεντίνος. Τὴν Γκλόριαν τῆς φαντασίης μου.

Γκλόρια [ἀγερώχως]. Κρατήσατέ τὴν τὴν Γκλόριάν σας— τὴν Γκλόριαν τῆς φαντασίας σας. [Ἡ συγκίνησις τῆς ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται διὰ μέσου τῆς ἀγερώχιας τῆς.] Ἡ ἀληθὴς Γκλόρια— ἡ Γκλόρια ἢ καταισχυθείσα, ἢ προσβληθείσα, ἢ φρίξασα— ὦ, ναί, πολὺ ἀληθὴς— ἢ σχεδὸν παραφρονήσασα ἀπὸ τὸ ὄνειδος τῆς σκέψεως ὅτι ὄλη τῆς ἢ ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ τῆς δύναμις κατέρρευσε εἰς πρῶτην πραγματικὴν ἀντίκρισιν μὲ— μὲ— [τὸ ἐρώθημα ἀνέρχεται πάλιν εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς. Τὸ σκεπάζει διὰ τῆς ἀριστερᾶς τῆς χειρὸς, καὶ θέτει τὴν δεξιάν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ του βραχίονος διὰ νὰ στηριχθῇ.]

Βαλεντίνος. Πρῶσεχε. Χάνω πάλιν τὰς φρένας μου. [Συγκεντροῦσα ὅλον τὸ θάρρος τῆς, ἀφαιρεῖ τὴν χεῖρα τῆς ἀπὸ τὸ πρόσωπόν τῆς, καὶ τὴν θέτει ἐπὶ τοῦ δεξιῦ του ὤμου, στρέφουσα αὐτὸν πρὸς ἑαυτήν καὶ παρατηροῦσα αὐτὸν κατ' εὐθείαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ Βαλεντίνος ἀρχίζει νὰ διαμαρτύρεται τεταραγμένος.] Γκλόρια· ἔχε τὸν νοῦν σου εἶνε περιττόν· εἶμαι ἄπιρος, ἀπένταρος.

Γκλόρια. Δὲν ἠμπορεῖς νὰ κερδήσης; Ἄλλοι κερδιζοῦν.

Βαλεντίνος [κατὰ τὸ ἥμισυ περιχαρῆς, κατὰ τὸ ἥμισυ τρομάξας]. Ποτέ. Μοῦ εἶνε ἀδύνατον— θὰ ἦσουν δυστυχῆς— παμφιλτάτη· θὰ ἦμην κοινότατος περιουσιοθήρας τυχοδιώκτης ἂν ἀπεφά— [τὸν σφίγγει ἐτι μᾶλλον καὶ τὸν φιλεῖ] ὦ, Θεέ μου [ἀπνευστιῶν], ὦ, τί— [ἀγωνίζεται δι' ἀναπνοὴν] τίποτε δὲν γνωρίζω ἀπὸ γυναικας· δωδεκα ἐτῶν πείρα εἶνε μηδέν. [Μὲ ἀνεμῶδη ἐκρηξὴν ζηλοτυπίας τὸν ἀποτινάσσει μακρὰν τῆς, καὶ αὐτὸς

κρημνίζεται εἰς τὴν καρέκλαν ὡσεὶ φύλλον πρὸ τοῦ ἀνέμου καθ' ἣν στιγμήν ἡ Δόλλυ εἰσέρχεται χορεύουσα βάλς μὲ τὸν ὑπηρέτην, ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὴν κυρία Κλάνδον καὶ τὸν Φίγγον, ἐπίσης χορεύοντας, καὶ ἀπὸ τὸν Φίλιππον . . .]

Δόλλυ [βυθίζομένη ἐπὶ τῆς καρέκλας τοῦ γραφείου]. Ὦχ, μοῦ πιάστηκε ἡ πινόη. Τί ὄραϊα ποῦ χορεύεις βάλς Γουλιέλμε!

Κυρία Κλάνδον [βυθίζομένη· ἐπὶ τῆς τῆς παρὰ τὴν ἐστίαν καθέδρας]. Ὦ, πῶς μ' ἔκαμες νὰ κάμω τέτοιον ἀνόητο πρᾶγμα, Φίγγε! Δὲν ἔχω χορεύσει τώρα εἴκοσι χρόνια.

Γκλόρια [ἐπιτακτικῶς πρὸς τὸν Βαλεντίνον, Σήκω. [Ὁ Βαλεντίνος σηκώνεται μὲ ὑποταγὴν δούλου.] Ἄς μᾶς λείψουν πλέον αἱ ψευδολεπτότητες. Νὰ πῆς τῆς μητρὸς μου ὅτι ἐσυμφωνήσαμεν γάμον. [Ζιγὴ καταπλήξεως ἐπακολουθεῖ. Ὁ Βαλεντίνος, ἄφωνος ἐκ πανικοῦ τοῦς παρατηρεῖ ὅλους μὲ προφανῆ ὄρμην νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν.]

Δόλλυ [διακόπτουσα τὴν σιωπὴν]. Λύξων ἀριθμὸς ἕξ.

Φίλιππος. Σοσ!

Δόλλυ [καταγαδῶς]. Ὦχ, δὲν ἠμπορῶ νὰ κρατηθῶ! Θέλω νὰ φιλήσω κανένα· καὶ τὰ φιλήματα ἀπαγορεύονται εἰς τὴν αἰκογένειάν μας. Ποῦ εἶνε ὁ Φίγγος;

Μακκάμας [ἐκτινασσόμενος βιαίως]. Ὁχι, ὀριστικῶς ὄχι— [Ὁ Κράμπτον ἐμφανίζεται εἰς τὸ παράθυρον.]

Δόλλυ [τρέχουσα πρὸς τὸν Κράμπτον]. Ὦ, μὲς τὴν ὥρα ἦλθες. [τὸν φιλεῖ.] Τώρα [ἔγρουσα αὐτὸν ἐμπρὸς] εὐλόγησέ τους.

Γκλόρια. Ὁχι. Τοιαῦτα πράγματα δὲν θέλιο, οὔτε γι' ἀστεῖα. Ἄμα θέλω εὐλογίαν, τὴν ζητῶ τῆς μητρὸς μου.

Κράμπτον πρὸς τὴν Γκλόριαν, μὲ βαθεῖαν ἀπογοήτευσιν]. Ἄν καλῶς ἐνόησα, ἐμνηστεύθης αὐτὸν τὸν νέον;

Γκλόρια [ἀποφασιστικῶς]. Ναί. Σκοπεύεις νὰ εἶσαι φίλος μας, ἢ—

Δόλλυ [παρενθέτουσα]. —ἢ πατήρ μας;

Κράμπτον. Ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι καὶ τὰ δύο, παιδί μου. Ἄλλὰ νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν—! κύριε Βαλεντίνε, πρέπει νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν φιλοτιμίαν σου.

Βαλεντίνος. Πολὺ δίκαιον ἔχεις. Εἶνε παραφροσύνη. Ἄφου καὶ διὰ εἰσιτήριον τοῦ χοροῦ, ἂν θελήσῃ καὶ αὐτὴ νὰ πάμε, θὰ ἀναγκασθῶ νὰ τῆς ζητήσω πέντε σελήνια δανεικά.

Γκλόρια· μὴ ἀπερισκεψίας. Ουσιάζεις τὸν ἑαυτὸν σου. Πολὺ καλῆτερα προτιμῶ νὰ φύγω ἀμέσως καὶ νὰ μὴ σὲ ἴδω πλέον. Δὲν αὐτοκτονῶ· ἀπεναντίας θὰ ζήσω εὐχαριστημένος διότι θὰ μοῦ εἶνε ἀνακούφισις ν' ἀποφύγω. Εἰ— εἶμαι τρομασμένος, ὀριστικῶς τρομασμένος· καὶ αὐτὸ εἶνε ἡ ἱερὰ ἀλήθεια.

Γκλόρια [ἀποφασιστικῶς]. Ὁχι, δὲν θὰ φύγῃς.

Βαλεντίνος [δειλιῶν]. Βέβαια ὄχι, φιλάτη μου δὲν θὰ φύγω. Ἄλλὰ— ὄχ— δὲν ἔρχεται κανεὶς νὰ μᾶς ὀμιλήσῃ φρόνιμα καὶ νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὰ λογικά μας! Ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ σκεφθῶ φρόνιμα. Ποῦ εἶνε ὁ Μπομών; Ὁ Μπομών εἶνε ὁ μόνος κατάλληλος. Φίλιππε, πήγαινε νὰ φέρῃς τὸν Μπομών—

Φίλιππος. Ἀπὸ τὸν ἀφανῆ βυθόν. Πηγαίνω. [Σεῖει τὴν βάρβδον του εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐκσφενδονίζει ἑαυτὸν ἔξω διὰ τοῦ παραθύρου.]

ὑπηρέτης [ἐναρμονίως πρὸς τὸν Βαλεντίνον]. Ἄν μὲ συγχωρήτε νὰ εἰπῶ καὶ ἐγὼ μιὰ λέξι, μὴ ἐπιτρέψετε γιὰ πέντε σελήνια νὰ ἐμποδισθῇ ἡ τύχη σας. Μὲ πολλὴ εὐχαρίστησι θὰ σὰς ἀγορεύσωμὲ τὸ εἰσιτήριον, καὶ μᾶς τὸ πληρόνετε ὅταν εὐκολυνθῆτε. Εἰς ὅ,τι ἠμπορῶ νὰ σὰς φανῶ χρήσιμος, μεγάλη χαρὰ καὶ εὐχαρίστησι, σὰς βεβαίῳ κύριε.

Φίλιππος [ἐμφανιζόμενος αὐθις]. Ἐρχεται. [Σεῖει τὴν βάρβδον του ἀνωθεν τοῦ παραθύρου. Ὁ Μπομών εἰσέρχεται, ἀφαιρῶν τὴν

ψευδομύτην καὶ δρίπτων αὐτὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης διερχόμενος μεταξύ τῆς Γκλόριας καὶ τοῦ Βαλεντίνου.]

Βαλεντίνος. Νὰ σᾶς θέσω τὸ ζήτημα, κύριε Μπομών—

Μακκόμας [διακόπτων, ἀπὸ τὴν ἐστίαν]. Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, τὸ ζήτημα πρέπει νὰ τεθῆ εἰς αὐτὸν ὑπὸ δικηγόρου. Πρόκειται περὶ μνηστείας μεταξύ τῶν δύο τούτων νέων. Ἡ μνηστὴ ἔχει ἀρκετὴν περιουσίαν, καὶ [προσβλέπων τὸν Κράμπτον] κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ἔχη εἰς τὸ μέλλον πολὺ περισσύτερα.

Κράμπτον. Ἔτσι φαίνεται. Ἐλπίζω.

Βαλεντίνος. Ὁ δὲ μνηστὴρ δὲν ἔχει οὔτε πεντάραν.

Μπομών [προσηλῶν αὐτοστιγματῶν τὸν Βαλεντίνον εἰς τὸ οὐσιώδες σημείον]. Τότε λοιπὸν νὰ ἐπιμείρετε νὰ σᾶς κάμη δωρεὰν λόγῳ γάμου. Αὐτὸ προσκράνει εἰς τὴν λεπτότητά σας. Πλεῖστα προφυλακτικὰ μέτρα προσκρούουν εἰς λεπτότητας. Ἄλλὰ ζητεῖτε τὴν συμβουλήν μου, καὶ ἐγὼ σᾶς τὴν δίδω. Ἐξασφαλίσατε δωρεὰν λόγῳ γάμου.

Γκλόρια [ἀγερόχως]. Ἡ δωρεὰ λόγῳ γάμου θὰ γίνῃ.

Βαλεντίνος. Φίλε κύριε, δὲν θέλω συμβουλὰς ἐγὼ. Δύσατε συμβουλὰς εἰς αὐτὴν.

Μπομών. Αὐτὴ δὲν δέχεται συμβουλὰς. Ὅταν συζητήσῃτε, δὲν θὰ δέχεται οὔτε ἀπὸ σᾶς—[στρέφων αἰφνιδίως πρὸς τὴν Γκλόριαν] ναι, πᾶς λέγω δὲν θὰ δέχεσθε· φρονεῖτε ὅτι θὰ δέχεσθε, ἀλλὰ δὲν θὰ δέχεσθε. Αὐτὸς θὰ ἐπιδοθῆ εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ θὰ κερδίξῃ τὰ χρειώδη του—[στρέφων αἰφνιδίως πρὸς τὸν Βαλεντίνον] ναι, βέβαιον θὰ ἐπιδοθῆτε· φρονεῖτε ὅτι δὲν θὰ ἐπιδοθῆτε, ἀλλὰ θὰ ἐπιδοθῆτε. Αὐτὴ θὰ σᾶς κάμη νὰ ἐπιδοθῆτε.

Κράμπτον [κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον πεισθείς]. Λοιπὸν, κύριε Μπομών, δὲν θεωρεῖτε αὐτὸ τὸ συνοικέσιον ἀσύνητον;

Μπομών. Ἀσύνητον τὸ θεωρῶ· ὅλα τὰ συνοικέσια εἶνε ἀσύνητα. Εἶνε ἀσύνητον νὰ γεννηθῆ τις· εἶνε ἀσύνητον νὰ νυμφευθῆ τις· εἶνε ἀσύνητον νὰ ζῆ τις· καὶ εἶνε ἀσύνητον ν' ἀποθίῃ τις.

Ἐπιπρόσθετος [παριστῶν μεταξύ τοῦ Κράμπτον καὶ τοῦ Βαλεντίνου]. Τότε λοιπὸν, ἐὰν μοῦ ἐπιτρέπεται, μὲ ὄλον τὸ σέβας νὰ εἶπω καὶ ἐγὼ μίαν λέξιν, τόσῳ τὸ χειρότερον διὰ τὴν σύνοιαν! [Πρὸς τὸν Βαλεντίνον, καλοκαγάθως.] Κίμετε θύρρος, κύριε, κάμετε θύρρος· ὄλοι τὸν τρομάζουν τὸν γάμον ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή καὶ τελειώσῃ· ἀλλὰ πολλὰς φορὰς βγαίνει καλά, πολὺ εὐχάριτος καὶ εὐτυχὴς, σᾶς βεβαιῶ κύριε,—βγαίνει εὐτυχὴς ἀπὸ καμμιά φορὰ. Ἐγὼ ποτὲ δὲν ἤμουν νοικοκύρης εἰς τὸ σπῆτι μου, κύριε· ἡ γυναῖκα μου ἦτον ὅπως ἡ ἀρραβωνιστικιά σας. Εἶχε χαρακτήρα, πῶς νὰ σᾶς εἰπῶ, κυριαρχικὸν καὶ ἐπιβλητικόν, καὶ εἰς αὐτὸ τὴν ἐκκληρονόμησεν ὁ υἱός μου. Ἄλλὰ μολοντοῦτο ἐὰν ἐπροκεῖτο νὰ κάμω ἄλλην μίαν ζωὴν ἐξ ἀρχῆς, πάλιν θὰ ἔκανα γάμον, πάλιν θὰ ἔκανα, σᾶς βεβαιῶ. Ποτε δὲν ξέρει κανεὶς, κύριε, ποτε δὲν ξέρει κανεὶς.

Φίλιππος. Ἐπιτραπήτω μοι νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐὰν ἡ Γκλόρια ὀριστικῶς ἀπεφάσισε—

Δόλλυ. Τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσε καὶ ὁ Βαλεντίνος τὴν ἔπαθε καὶ μεῖς ἐχάσαμεν τὸν χορὸν μας.

Βαλεντίνος [πρὸς τὴν Γκλόριαν, ἠρωϊκῶς συμμορφούμενος πρὸς τὰ ἐνόητα]. Νὰ σᾶς χορεύσω—

Μπομών [παρεμβαίνων μὲ τόνον τῆς μεγαλοπρεπεστάτης του διαπασῶν]. Μὲ συγχωρεῖτε. Ἐχω ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἀξίωσιν ἀντὶ ἀμοιβῆς διὰ τὴν νομικὴν συμβουλήν μου. Μοῦ κάμνετε τὴν τιμὴν—εὐχαριστῶ. [Χορεύει μὲ τὴν Γκλόριαν ἐξερχόμενος, καὶ ἰξαφανίζονται ἐν μέσῳ τῶν φανῶν, ἀφίνοντες τὸν Βαλεντίνον κεκηνότα.]

Βαλεντίνος [ἀναλαμβάνων τὴν ἀναπνοὴν του]. Δόλλυ, νὰ σὲ χορεύσω—

Δόλλυ. Ἄπαγε! [Ἐκφείγουσα αὐτὸν καὶ τρέχουσα περὶ τῆς τραπέζης πρὸς τὴν ἐστίαν.] Φίγχε—Φίγχε μου. [Ἐπιπίπτει ἐπὶ τοῦ Μακκόμα καὶ τὸν ἐξαναγκάζει εἰς χορὸν.]

Μακκόμας [διαμαρτύρεται]. Παρακαλῶ κρατήθητε,—τί κατάστασις—τῆ ἀληθείᾳ— [Ἀπάγεται ἔξω χορεύων διὰ τοῦ παραθύρου.]

Βαλεντίνος [κάμνων τελευταίαν προσπάθειαν]. Κυρία Κλάνδον νὰ σᾶς χορεύσω—

Φίλιππος [προλαμβάνων αὐτόν]. Ἐλα, μητέρα. [Ἀρπάζει τὴν μητέρα του καὶ τὴν στροβιλίζει.]

Κυρία Κλάνδον [ἐκπλήττουσα]. Φίλιππε, Φίλιππε— [Ἐπίσταται τὴν τύχην τοῦ Μακκόμα.]

Κράμπτον [ἀκολουθῶν αὐτοὺς μὲ γυροσκοπικὴν χαρμωσύνην]. Χώ! Χώ! Χί! Χί! Χί! [Ἐξέρχεται εἰς τὸν κῆπον ἐνδομάχος γελῶν διὰ τὰ γινόμενα.]

Βαλεντίνος [καταπίπτων ἐπὶ τοῦ σοφῆ καὶ παρατηρῶν τὸν ὑπηρέτην κεκηνός]. Ἡμπορῶ καὶ νὰ θεωρῶ τὸν ἐαυτόν μου παντρεμένον ἀπὸ τοῦδε. [Ὁ ὑπηρέτης προσατερίζει τὸν συλληφθέντα “μονομάχον τῶν δύο φίλων” μετὰ φιλοστόργου οἰκτιρμοῦ, σείων τὴν κεφαλὴν βραδέως.] (Τέλος.)

[Ὁ Βερνάρδος Σῶ εἶνε μᾶλλον σατυριστὴς ἢ κωμωδοποιός. Εἶνε πρᾶγματι ἠθικολόγος, προσκαθὼν νὰ διαμορφώσῃ τὴν κοινὴν σατυρίζων αὐτὴν. Οἱ χαρακτῆρες του δὲν εἶνε φυσικοί, ἀλλὰ δημιουργήματα τοῦ σατυριστοῦ χάριν ἐπιτελείως τοῦ ἐπιδικωμένου σκοποῦ του. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα οὐδέποτε ὑπῆρξε νεανίας συλληφθεὶς εἰς τοιαύτην παγίδα γάμου, ὡς ὁ Βαλεντίνος. Ἐν τούτοις ἐπαρκῶς ὁ συγγραφεὺς δεικνύει διὰ τοῦ δημιουργήματός του ταῦτο εἶδος βλαπτικῆς, εἶδος ἀγχιπροφίας καθ' ἣν αἰσθηματίας νέος δύναται νὰ ἀλωθῆ ὑπὸ σημερινῆς νεανίδος ἐχοῦσης θέλητρα καὶ πείσμα, καὶ ἐλκυομένης ὑπ' αὐτοῦ. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα οὐδέποτε ὑπῆρξε γυνὴ ἀκριβῶς ὅσα ἡ Γκλόρια, καὶ αἱ ἐρωτοτροπίαί της φαίνονται ὑπερβολικαί, καθὼς ὑπερβολικὴ εἶνε καὶ ἡ κουφόνοια τῆς ἀδελφῆς της. Οὔτε ἡ μία οὔτε ἡ ἄλλη εἰκονίζουσι πραγματικὸς χαρακτῆρας. Μολαταῦτα ὑπὸ τὴν ἕλην δρᾶσιν ὑπολαμβάνει βεῖμα τι νοουθετήσεως καὶ σοβαρότητος ἀπορρέον ἀπὸ τὴν γνώσιν ἣν ἀναμφιβόλως ἔχει ὁ Σῶ περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ τὸ ὑπολαμβάνον αὐτὸ βεῖμα ἀξίζει νὰ μὴ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου. Ὁ ερευνητὴς θὰ τὸ ἀνακαλύψῃ εὐκόλως καὶ θὰ συναγάγῃ ὀριστικὰ συμπεράσματα, ἀλλ' αἱ σκηναὶ καὶ αἱ διάλογοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κινουσι ἐν ἀγγλικῶν ἀμροατήριον εἰς γέλωτα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Σημ. ΕΡΕΥΝΗΣ.]

ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ Ο ΣΥΡΜΟΣ.

Κατὰ τὸ ἐσχάτως γενόμενον ἐν Λονδίῳ διεθνὲς συνέδριον τῶν Ἀνθρωπιστῶν, περὶ οὗ ἔγραψεν ἤδη ἡ ΕΡΕΥΝΑ, ἠκούσαμεν διαφόρους ῥήτορας ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὑποστηρίξαντας μετὰ πειθοῦς τὰ διάφορα θέματα ἅτινα ἀνέλαβον εἰδικῶς ἕκαστος, τὰ σκοποῦντα νὰ ἀποτρέψωσι τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ τὴν πρὸς τὰ ζῶα σκληρότητα.

Πρακτικώτερα ὅμως τῶν λόγων ἦσαν τὰ ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ συνεδρίου διάφορα τμήματα ἐκθέσεως ἔργων συναφῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ συνεδρίου τούτου. Ἐν ἐνὶ τούτων ὑπῆρχον φαγητὰ ἀνευ κρέατος, θρεπτικώτατα καὶ γευστικώτατα. Εἰς ἄλλο τμήμα ὑπῆρχον μηλωταὶ μὴ προερχόμεναι ἀπὸ ζῶα καὶ ὑποδήματα ἐκ τιῶς φυτικῆς οὐσίας, οὐδ' ἐλάχιστον τεμάχιον δέρματος περιέχοντα. Ἄλλ' ὅ,τι ἰδιαίτερος προουκάλεισε τὴν προσοχὴν ἡμῶν, ὑπῆρξεν ἐν τμήμα περιέχον γυναικείους πῖλους ἀνευ πτηνῶν, οὐδὲ κἄν πτερῶν. Ἡ γυναικεία φιλαρέσκεια ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε ὁ μέγιστος ἐχθρὸς τῶν πτηνῶν. Καὶ ὅμως, θὰ ἠδύναντο αἱ κυριαὶ νὰ φαίνωνται ἐπίσης ὠραῖαι

καὶ συγχρόνως εὐσπλαγχνοί, εἰς ἀντὶ πτηνῶν ἢ πτερῶν, ἔθετον εἰς τοὺς πύλους τῶν ἀνθη τεχνητὰ καὶ ταινίας καὶ ὑπώρας καὶ πλείστα ἄλλα εἶδη βιομηχανίας. Εἰς πολλὰ μέρη ὑπάρχουσι σύλλογοι εὐσπλαγχνῶν κυριῶν, εἰς ὧν τὰ μέλη ὑπαγορεύεται ἢ χρήσις πτερῶν καὶ πτηνῶν πρὸς διακόσμησιν τῶν πύλων τῶν ἄλλ' ἢ γυναικεία ματαιοδοξία δὲν ἐπέτρεψε τὴν γενίκευσιν τῆς ὑπαγορεύσεως, ἰδίᾳ παρὰ ταῖς κυρίαῖς τῶν πολυτελειῶν καὶ δὴ τῶν νεοπλούτων. Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς κυρία τις διέταξε νὰ τῇ κατοσκευάσωσιν ἕν ἐπανωφόριον δι' ὃ ἐφορεύθησαν ὀκτακισχίλια κολίβρια!

Καὶ ὅμως τὰ πτηνὰ μᾶς θέλγουσι διὰ τοῦ ἄσματος τῶν μᾶς ἀναγγέλλουσι τὴν ἔναρξιν καὶ λήξιν τῶν διαφορῶν τοῦ ἔτους ἐποχῶν καὶ εἶνε ὠφελιμώτατα εἰς τὴν γεωργίαν. Τὰ πτηνὰ καταδιώκουσι τὰ ἐπιβλαβῆ ἔντομα, ἅτινα εἰς ἀφίνοντο ἀκαταδίωκτα θὰ κατέστρεφον τὰ ὄσπρια, τὰς ὑπώρας καὶ ὀλόκληρα δάση. Ἐπύρχουσι πτηνὰ ἅτινα τρώγουσι 250 κίμπας καθ' ἑκάστην, ὑπελογίσθη δὲ ὅτι οὕτω σφίζουσι μῆλα καὶ ἄπια ἀξίας χιλίων δραχμῶν. Ὁμᾶς χελιδόνων κατατρώγουσιν, εἰς μίαν ἡμέραν, τοὺς ἀπὸ τοῦ πτερωτὰ ἔντομα. Τὸ στρουθίον ἐπίσης εἶνε χρησιμώτατον εἰς τὴν γεωργίαν, διότι κομίζει εἰς τὰ μικρὰ του 480 κίμπας καθ' ἑκάστην, εἰς δὲ τὰ μέρη ὅπου ἐξωλοθρεύθησαν τὰ στρουθία, τὰ ἔντομα ἠϋξήθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ἐδέησε νὰ ἐπαναφερθῶσι τὰ στρουθία ὑπὸ τῶν γεωργῶν. Μ' ὅλα ταῦτα, τὸ κυνήγιον τῶν ἀθῶν πτηνῶν φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ σπουδαιότατον κλάδον ἐμπορίου ἐν Ἰταλίᾳ, Ἰσπανίᾳ, Δαλματίᾳ, Τουρκίᾳ, Βελγίῳ, Μαρόκῳ, Αἰγύπτῳ καὶ Ἀμερικῇ. Οἱ ἰταλοὶ φονεύουσι κατ' ἔτος 250 ἑκατομμύρια χρησίμων πτηνῶν, στρέφοντες μετ' ἀνηκούστου σκληρότητος τὰς κεφαλὰς τῶν ἀθῶν τούτων πλασμάτων.

Μεγάλας καταστροφὰς φέρουσιν εἰς τὰ πτηνὰ τὰ παιδιά, ἅτινα ἀναρριχώμενα ἐπὶ δένδρων καὶ τοίχων, ἀποκομίζουσιν ὀλοκλήρους φωλεὰς μετὰ πτηνῶν ἢ ὠῶν. Τοῦτο εἶνε σκληρότατον κακούργημα, ἀλλὰ διαπράττεται μόνον παρὰ τινος τάξεως παιδιῶν ἢ μεγίστη τῶν καταστροφῶν γίνεται διὰ τὰς μητέρας καὶ τὰς ἀδελφὰς τῶν παιδιῶν, αἵτινες χρησιμοποιοῦσι τὰ πτηνὰ εἰς στολισμὸν τῶν πύλων τῶν.

Ἡ κυρία Κωνσταντία Οὐλνερ, ἐκ Φινλανδίας, διηγεῖται τὸ ἐξῆς ἐπεισόδιον, συμβάν ἐν τῇ πατρίδι τῆς:

Μικρὸς τις μαθητῆς, καταστρέψας μίαν φωλεὰν πτηνῶν, ἐπανήρχετο ἐκ τοῦ δάσους φέρων τὰ ὠὰ εἰς τὴν χεῖρα. Αἰφνης, συνήτησε καθ' ὁδὸν τὴν διδασκάλισσάν του, ἣτις τὸν ἐπέπληξε σοβαρῶς λέγουσα:

—Τὶ θὰ εἶπῃ τώρα ἡ καυμένη ἢ μήτηρ τῶν ὠῶν αὐτῶν, ὅταν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν συληθείσαν φωλεὰν τῆς;

—“Δὲν θὰ εἶπῃ τίποτε” ἀπήντησεν ὁ παῖς, γελῶν, “διότι εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ πύλου σας!”

Διὰ τοῦτο, ἡ κυρία Οὐλνερ ἐπρότεινεν εἰς τὸ συνέδριον: 1. Νὰ ὑπαγορευθῇ εἰς τὰς διδασκαλίσσας νὰ φέρωσι πτηνὰ ἐπὶ τῶν πύλων τῶν. 2. Νὰ προσπαθήσωσιν αἱ ἐν ἑκάστη χώρᾳ ἑταιρεῖαι πρὸς προστασίαν τῶν ζώων νὰ ὑπαγορευθῇ ἢ εἰσαγωγή πτηνῶν παντὸς εἶδους προωρισμένων διὰ τὰς τουαλέττας τῶν κυριῶν. 3. Εἰς τὰς χώρας ἐνθα ὑπάρχει “πέρασμα” πτηνῶν ν' ὑπαγορευθῇ ὁ φόνος καὶ ἡ κακοποίησις τῶν. 4. Νὰ ὑπαγορευθῇ ἢ πώλησις πτηνῶν. 5. Νὰ ὑπαγορευθῇ ἢ φυλάκισις πτηνῶν ἐν κλωβίοις.

Ἐῶ ὄντι, τὰ πτηνὰ ἐγεννήθησαν ἵνα ζῶσιν ἐλευθερά· ἄνευ δὲ ἐλευθερίας ἡ ζωὴ τοῦ πτηνοῦ δὲν ἔχει θέλητρον.

Ἐὰν ἡ κυρία Οὐλνερ ἐγνώριζε τὸ βασανιστήριον τῶν πτηνῶν ἐν Ἑλλάδι παρὰ τῶν παιδιῶν μετὰ τὰ περιώνυμα “λάστιχα”, δὲν θὰ εὕρισκε λέξεις ἱκανὰς νὰ ἐκφράσωσι τὴν φρίκην τῆς.

Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἰς προσεχῆ τεύχη τῆς ΕΡΕΥΝΗΣ θὰ δημοσιεύσωμεν τὰ ἐξῆς ἄρθρα ἐν οἷς ἐρευνῶνται ζητήματα μυχιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος.

*Ἄρθρον τοῦ Κάμπελ ἐξετάζοντος 1) τὰς ἐνδείξεις αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν ὅτι ἡ συνείδησις τοῦ ἀτόμου ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος καὶ 2) τὴν πιθανὴν ἔκβασιν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ὅταν τὸ Γένος φθάσῃ εἰς τὸν ὑψίστον βαθμὸν τῆς δυνατῆς ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας ἀναπτύξεως.

*Ἄρθρον τοῦ Λομπρόξο περὶ στοιχειωμένων οἰκιῶν καὶ περὶ τῶν ἐνδείξεων ὅτι τὸ φαινόμενον προέρχεται ἐκ τῆς ἐπενεργείας τῶν ἀποθανόντων πρῶην κατοίκων, ἐπενεργείας ἣτις ἐπομένως ἀποδεικνύει τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀτόμου.

*Ἄρθρον τοῦ Ρισέ περὶ τῶν πεποιθήσεων τοῦ Πλουτάρχου ἐπισφραγισουσῶν τὰς ἰδέας τοῦ νεωτέρου πνευματισμοῦ.

*Ἄρθρον τοῦ Φουρνιέ Δάλβ, συζητούντος νέαν θεωρίαν ψυχοφανείας, ὑποδεικνύουσαν θεμελιώδη ταυτότητα μεταξὺ τοκετοῦ καὶ ψυχοφανείας, καὶ συμπεραίνουσαν ὅτι τὰ φαινόμενα ταῦτα φαίνονται ὑπέικοινα τοῖς νόμοις τοῖς διέποντας τὴν ἐμβρυολογίαν. Ἡ ψυχοφάνεια οὕτω φαίνεται ἐπιτομή τις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

*Ἄρθρον τοῦ συνταγματάρχου Ροσὰς προσάγοντος ἀποδείξεις ὅτι τὸ φωτεινὸν ὑγρὸν, καὶ ὁ σχηματισμὸς φωτεινῆς χειρὸς ἐν πνευματιστικοῖς κύκλοις εἰσὶ γεγονότα ἀδιαφιλονίκητα.

*Ἄρθρον τοῦ λοχαγοῦ Φρέμερν προσάγοντος νέας ἀποδείξεις περὶ ψυχοφανείας καὶ προσέτι ἀποδείξεις περὶ τῆς ἀγυρτείας Διαμέσων τινῶν.

*Ἄρθρον τοῦ Μαΐδερ, ἀναπτύσσοντος τὴν λεγομένην ψυχασταλυσίαν—σύστημα τοῦ Φρόνδ, καθ' ὃ τὰ ὄνειρα ἀποδεικνύονται συνέχεια τῶν ἐν ἐγρηγύρσει διαλογισμῶν.

*Ἄρθρον τοῦ Ὀχρόνοβιτς ἐξετάζοντος τὰ φαινόμενα τῆς ἐπικαμίδης, καὶ τῆς μετακινήσεως ἀντικειμένων ἐξ ἀποστάσεως, ὡσεὶ ἀφ' ἑαυτῶν

*Ἄρθρον τοῦ ναυάρχου Δαργέ ἀναπτύσσοντος τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθείσας νέας ἀκτίνας, κληθείσας ἀκτίνας Z (ζωτικός), καὶ ταυτιζομένας μετὰ τὴν ἀσκουμένην δύναμιν τὴν παράγουσαν ὕλικά φαινόμενα, καίπερ οὐσαν ψυχικὴν.

*Ἄρθρον τοῦ κόμητος Κουδενχάβ, ἰσχυριζομένου ὅτι ὁ παγκόσμιος νόμος τῆς συντηρήσεως, ἰσχύει καὶ εἰς τὰ ψυχικά φαινόμενα, καὶ ἐρευνῶντος τὴν πηγὴν ἐξ ἧς προέρχεται ἡ συντηρομένη ἐνέργεια ἢ παράγουσα ἀντικειμενικὰ ἀποτελέσματα.